

Заперечення НАН України
до Аудиторського звіту за результатами державного фінансового аудиту
виконання бюджетних програм Національною академією наук України
за період з 01.01.2016 по 30.06.2019 від 03.01.2020 №03-20/1

Стор.8. Щодо відсутності у звітах про виконання паспортів бюджетної програми 6541020 інформації про роботу структурних підрозділів апарату Президії НАН України.

Відповідно до Статуту НАН України Президія Академії має постійно діючий апарат, який забезпечує її діяльність. Тобто, ефективність діяльності Президії НАН України безпосередньо залежить від рівня ефективності діяльності її апарату, оцінка якої враховувалася в рамках оцінки ефективності діяльності Президії НАН України та є її невід'ємною складовою, оскільки метою бюджетної програми КПКВК 6541020 є забезпечення наукової і організаційної діяльності саме Президії НАН України. Водночас відображення у звітах про виконання паспортів бюджетної програми 6541020 окремої інформації про роботу структурних підрозділів апарату Президії НАН України не передбачено жодним нормативним актом.

Таким чином, викладений в Аудиторському звіті (стор.8) висновок щодо відсутності у звітах про виконання паспортів бюджетної програми 6541020 інформації про роботу структурних підрозділів апарату Президії НАН України є необґрунтованим.

Стор. 8. Щодо діяльності ДУ «Центр оцінювання діяльності наукових установ та наукового забезпечення розвитку регіонів України НАН України».

Науково-методичне та інформаційно-аналітичне забезпечення процедури оцінювання діяльності наукових установ здійснює Офіс оцінювання діяльності наукових установ (чисельністю 4,5 шт. од.), який є одним із структурних підрозділів ДУ «Центр оцінювання діяльності наукових установ та наукового забезпечення розвитку регіонів України НАН України»

Основними завданнями Офісу оцінювання є:

- проведення наукових досліджень з питань оцінювання діяльності наукових установ;
- моніторинг міжнародного досвіду оцінювання діяльності наукових установ;
- аналіз та узагальнення досвіду застосування Методики оцінювання діяльності наукових установ НАН України (далі – Методика) та підготовка пропозицій щодо її вдосконалення;
- науково-організаційне і інформаційно-аналітичне забезпечення процедури оцінювання діяльності наукових установ НАН України, в тому числі роботи Постійної комісії НАН України (ПК НАНУ), постійних комісій з наукових напрямів (ПКНН) та експертних комісій (ЕК);
- запобігання виникненню конфлікту інтересів при призначенні складу ЕК.

Офісом розроблено низку методичних документів для поліпшення процедури оцінювання, доопрацьовано та подано на затвердження Методику оцінювання діяльності наукових установ НАН України. Працівники офісу організаційно супроводжують оцінювання кожної наукової установи на всіх його етапах, забезпечують дотримання встановлених термінів, запобігають виникненню

конфлікту інтересів, перевіряють достовірність представленої інформації тощо. За їх безпосередньої участі протягом 2016-2018 років було оцінено 94 наукові установи, в тому числі 795 їхніх підрозділів. До процедури оцінювання ними було залучено 445 експертів, з яких третина - зі сторонніх установ, в тому числі 46 (11%) - з іноземних наукових центрів (як правило - університетів). За підсумками оцінювання проведено аналітичну роботу, результати якої викладено у публікації в журналі «Вісник НАН України».

Тематика досліджень регіональних наукових центрів НАН України та МОН України спрямована на вирішення науково-технічних проблем відповідних регіонів і не дублюється дослідженнями ДУ «Центр оцінювання діяльності наукових установ та наукового забезпечення розвитку регіонів України НАН України», який проводить дослідження з моніторингу інноваційного розвитку всіх областей України та розробку відповідних методичних підходів з урахуванням європейського досвіду.

Таким чином, викладені в Аудиторському звіті (стор.8) висновки щодо дублювання функцій апарату Президії НАН України Державною установою «Центр оцінювання діяльності наукових установ та наукового забезпечення розвитку регіонів України НАН України» та наукових досліджень регіональних наукових центрів НАН України та МОН України є необґрунтованими.

Стор.8 (абз. 8), стор. 16 (абз. 10) містять фактологічні помилки, а саме видатки на забезпечення діяльності п'яти регіональних наукових центрів впродовж 2016-2018 років (стор.8), а також на підготовку одного аспіранта, який навчається з відривом від виробництва (стор.16) завищено у 1000 разів.

Стор.8-9. Щодо сплати членських внесків НАН України до міжнародних наукових організацій без відповідного рішення Кабінету Міністрів України.

Абзацом 3 ч. 7 ст. 17 Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015, який набрав чинності 16.01.2016, передбачено, що Національна академія наук України за рішенням Кабінету Міністрів України може представляти Україну у міжнародних наукових організаціях (академічних об'єднаннях, фахових союзах, товариствах) як національний член і виконувати відповідні членські обов'язки, у тому числі фінансові – у межах видатків Державного бюджету України на забезпечення діяльності Національної академії наук України.

Згідно зі ст. 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи. Ніхто не може відповідати за діяння, які на час їх вчинення не визнавалися законом як правопорушення.

Відповідно до ч. 5 ст. 15 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13.12.1991, який був чинний на час вступу НАН України до відповідних міжнародних наукових організацій, самоврядність академій полягає у самостійному визначенні тематики досліджень, своєї структури, вирішенні науково-організаційних, господарських, кадрових питань, здійсненні міжнародних наукових зв'язків.

Таким чином, законодавство, чинне на час вступу НАН України до міжнародних наукових організацій, надавало право Академії самостійно вирішувати питання щодо своєї участі в міжнародних наукових організаціях.

Тобто, лише починаючи з 16.01.2016 вступу НАН України до міжнародних наукових організацій мало передувати відповідне рішення Кабінету Міністрів України, водночас зазначена норма не встановлює обов'язкового прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про сплату НАН України членських внесків до таких організацій.

Також слід зазначити, що НАН України є членом близько 40 міжнародних наукових організацій, союзів, федерацій тощо, представляючи в них широку наукову спільноту, а не державу Україну.

Вступ до переважної більшості з них здійснено в першій половині 90-х років, тобто до існування будь-якого закону, що регламентує міжнародну співпрацю НАН України. З часом міжнародне співробітництво розширювалося, що потребувало різних форм його фінансової підтримки. Зокрема, це стосується коштів, призначених на здійснення наукового співробітництва у крупних міжнародних організаціях науковцями Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова та Радіофізичного інституту.

Отже, посилення на безпідставність виділення у 2017-2018 рр. бюджетних коштів для згаданих установ не відповідає дійсності, оскільки ці кошти виділялися на сплату внесків для забезпечення їхньої участі в довготермінових наукових програмах (колабораціях ЦЕРН) та міжнародної програми з досліджень геокосмосу та когерентного розсіювання (EISCAT).

Що стосується коштів, призначених Національній бібліотеці України ім. В.І. Вернадського для участі в Конференції національних бібліотек Європи (CENL), такий внесок є також формою підтримки міжнародного бібліотечного та інформаційного обміну, а не представленням держави Україна в загальноєвропейському інформаційному просторі, отже також не потребує рішення Кабінету Міністрів України.

Стор.10, 12, 107. Щодо виділення установам коштів за бюджетною програмою 6541230 за відсутності реальної потреби, що призвело до неефективного та нецільового їх використання ними загалом на суму 23471,6 тис. грн.

Такий висновок є необґрунтованим та передчасним, оскільки дійшовши за результатами проведеного аудиту висновку про неефективне та нецільове використання установами коштів, аудитом не було встановлено та наведено у Звіті причинно-наслідкового зв'язку між таким використанням коштів та їх виділенням за відсутності реальної потреби.

Слід зазначити, що кошти виділялись установам у встановленому законодавством порядку на підставі поданих ними документів з відповідними розрахунками та обґрунтуванням, які підтверджували наявність потреби у таких коштах. Водночас подальше неефективне чи нецільове використання установами коштів не може свідчити про їх виділення за відсутності реальної потреби.

Стор. 12. Виконання бюджетної програми забезпечувала державна наукова установа Київський академічний Університет НАН України (далі - КАУ), який створений відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 962-р «Про утворення державної наукової установи «Київський академічний університет» (далі - розпорядження КМУ № 962-р) [29].

Переважну частину періоду 2016-2018 рр., а саме від початку до 15 серпня 2018 р., виконання бюджетної програми 6541080 забезпечував виключно ФТННЦ, і тільки з 15 серпня 2018 р. програма виконується Київським академічним університетом, який діє на основі положення, затвердженого спільним наказом МОН України на НАН України від 17.07.2018 №768/417.

Тому зазначене твердження не відповідає дійсності.

Стор. 12. Слід вказати, що відповідно до нормативних (розпорядження КМУ від 14.12.2016) та установчих (положення про ДНУ «КАУ») документів КАУ перебуває у подвійному підпорядкуванні НАН України та МОН України. Крім того, цими ж документами передбачено, що діяльність КАУ здійснюється за рахунок бюджетних асигнувань, як НАН України, так і МОН України.

Поряд з цим упродовж періоду, що підлягає аудиту, МОН України ані фінансової, ані методичної участі не здійснювало.

Це твердження не є коректним. По-перше, подвійне підпорядкування КАУ набуло чинності тільки з дати реєстрації 15 серпня 2018 р. По-друге, весь цей час МОН допомагало методично і консультативно при підготовці розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 962-р "Про утворення державної наукової установи "Київський академічний університет"", а у період реформування ФТННЦ в КАУ – при підготовці та затвердженні спільного наказу НАН України та МОН від 24.04.2017 №633/180, Положення (Статуту) КАУ, що було затверджене спільним наказом МОН України на НАН України від 17.07.2018 №768/417, документів з ліцензування та акредитації спеціальностей 104, 105 та 122. Нарешті, МОН відіграло ключову роль при підготовці додаткового розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. №555-р., що зняло обмеження на кількість штатних співробітників та надало КАУ можливість повноцінного функціонування.

Стор. 12, 13. Підготовка наукових кадрів за державним замовленням КАУ здійснював за двома напрямками бюджетної програми: підготовка фахівців з вищою освітою (магістрів) за напрямками і спеціальностями відповідно до освітньо- кваліфікаційних рівнів та підготовка аспірантів з відривом від виробництва.

Зокрема, для підготовки фахівців з вищою освітою (магістрів) із загального обсягу надходжень спрямовано 7014,3 тис. грн, в тому числі 2016 рік - 1156,7 тис. грн, 2017 рік - 2478,8 тис. грн та 2018 рік - 3378, 8 тис. гривень.

І якщо середня вартість підготовки одного магістра з 55,1 тис. грн у 2016 році зростає до 80,4 тис. грн у 2018 році, то план прийому щороку не виконувався. Так, при запланованому у 2016-2017 роках обсязі 35 осіб, на навчання зараховано лише 15 та 28 осіб відповідно, у 2018 році - при плані 42 особи зараховано лише 23 особи.

Невиконання плану прийому пов'язане в першу чергу з довгим періодом реформування ФТННЦ в КАУ, що повністю припав на 2016-2018 роки, який підлягав аудиту. У цей час, у відповідності до розпорядження Кабміну, основною задачею КАУ було забезпечення неперервності навчання для наявних студентів ФТННЦ. Реформування ФТННЦ в КАУ згідно до законодавства України вимагало проведення значної організаційної роботи з розробки нового Положення (статуту), ліцензування та акредитації освітніх програм, створення нових спеціалізованих кафедр - кафедри теоретичної та математичної фізики і кафедри математики. З цією діяльністю, поряд із загальним підвищенням ставок наукових і освітньо-наукових працівників, та перехідного періоду зміни системи набору студентів в ФТННЦ до системи набору тільки магістрів в КАУ, що почався у 2018 році і ще не закінчився, і пов'язане зростання середньої вартості підготовки одного магістра.

Стор. 13. Попри те, що план прийому студентів КАУ [55] не виконав, бюджетні асигнування на виплату заробітної плати науково-педагогічним працівникам за час проведення навчальних занять (погодинна оплата) не зменшені та були профінансовані Академією в повному обсязі.

Так, у 2016-2018 роках зменшено кількість навчальних годин на 3137,9 та відповідно фінансування мало зменшитись на 548,5 тис. грн. Поряд з цим, зміни щодо зменшення обсягів навчальних годин та відповідного фінансування на це протягом досліджуваного періоду не здійснювались.

Створена економія в сумі 548,5 тис. грн була використана на оплату премії 13-ти працівникам КАУ (директору, раднику директора, заступнику директора з наукової роботи, ученому секретареві, головному бухгалтеру, бухгалтерії, учбовій частині (відділ)).

...

Крім того, невнесення змін щодо зменшення обсягів навчальних годин та відповідного фінансування не сприяло економному використанню бюджетних коштів на суму 548,5 тис. гривень.

Зменшення кількості навчальних годин, на яких наголошується у матеріалах аудиторської перевірки, пов'язане лише зі зменшенням кількості студентів і відповідно зі зменшенням кількості годин на наукове керівництво дослідницькою роботою студентів, і не відображає якісної сторони навчального процесу. Потрібно відзначити, що при меншій кількості навчальних годин, викладання ведеться фахівцями дуже високого рівня зокрема академіками та членами-кореспондентами НАН України. Щоденне навчання студентів з проведення досліджень в наукових лабораторіях вимагає від провідних наукових працівників витрат на цю роботу значно більше часу, ніж їм може оплатити КАУ за загальними для звичайних університетів нормами.

З цієї точки зору потребують уточнення висновки про витрати у сумі 548 тис. грн. на преміювання співробітників АУП за 2016-2018 роки (це 163 тис. грн на рік). З цих коштів 73735 грн. було виплачено у листопаді 2018 року як премії науково-педагогічним працівникам кафедр з нагоди 100-річчя НАН України. Також преміювалися окремі науково-педагогічні працівники в кінці року. Однією з підстав преміювання співробітників АУП був великий об'єм роботи, який їм довелося виконати при налагодженні методичної роботи на новостворених кафедрах

теоретичної та математичної фізики при Інституті теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова НАН України та кафедрі математики при Інституті математики НАН України, також з підготовки вперше ліцензійних пакетів документів з 104, 105 та 122 спеціальностей. Відзначимо при цьому, що за 2016-2018 рр. з причин недобору студентів КАУ повернуто до бюджету 1млн. 139 тис. гривень.

Стор. 13. Аудиторським дослідженням встановлено, що КАУ для здійснення виконання своїх статутних завдань не має ані постійного науково-педагогічного персоналу, ані власної матеріально-технічної бази. Підготовка освітніх та наукових кадрів у КАУ здійснюється фахівцями інших наукових установ Академії (за сумісництвом) на кафедрах цих же установ.

Це зауваження показує, що аудитори або не знайшли часу, щоб з'ясувати сутність дослідницької системи освіти, або не мали відповідної кваліфікації для проведення аудиту саме наукової установи. Зокрема варто зазначити, що кількість наукових кадрів, які працюють в КАУ на постійному місці роботи, визначається штатним розписом, який відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України 14 грудня 2016 р. №962-р неможливо було збільшити. За таких обставин залучення висококваліфікованих кадрів на постійне місце роботи є неможливим. Лише щорічне внесення змін до даного розпорядження Кабінету Міністрів України (розпорядження від 17 липня 2019 р. №555-р) дозволять частково вирішити проблему.

Відповідно до концепції функціонування КАУ, яка закріплена в Положенні про Київський академічний університет, "КАУ здійснює освітню діяльність у співпраці з базовими науковими установами НАН України...". Це і є змістовною реформою наукової сфери України з метою зближення науки та сфери вищої освіти, що передбачає залучення наукових працівників НАН України, які працюють в установах НАН України на постійному місці роботи, до викладання в КАУ. Очевидно, що така форма передбачає їх задіяння в освітньому процесі КАУ лише як сумісників, або осіб з погодинною оплатою праці. Враховуючи зазначену особливість, відповідно до змін, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. №555-р, "КАУ може залучати до освітньої та освітньо-наукової діяльності працівників науково-дослідних інститутів та інших установ Національної академії наук як науково-педагогічних або наукових працівників, що працюють у КАУ за основним місцем роботи." Тому звинувачення на адресу КАУ, викладені в цій частині, є безпідставними.

Стор. 14. Реформування ФТННЦ в КАУ призвело до зламу системи підготовки бакалаврів ФТННЦ при Московському фізико-технічному інституті, і притік бакалаврів з МФТІ, що продовжували навчання в магістратурі кафедр ФТННЦ при базових академічних інститутах НАН України, був зупинений. КАУ тільки почав в 2019 року налагоджувати систему підготовки бакалаврів КАУ на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Для цієї системи дуже важливим є функціонування Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при НАН України (ВЦП КНУ імені Тараса Шевченка). Для її реалізації ВЦП КНУ імені Тараса Шевченка є основною структурою, яка забезпечує організаційні та

фінансові засади підготовки бакалаврів КАУ на базі механіко-математичного факультету, фізичного факультету та факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем. ВЦП КНУ імені Тараса Шевченка зарекомендувало себе як ефективний інструмент підтримки підготовки бакалаврів і магістрів для наукових установ НАН України і тому його використання для підготовки бакалаврів КАУ є дуже важливим елементом підвищення ефективності роботи КАУ.

Стор. 14. Загалом сьогоднішні процеси становлення КАУ після реформування, зростання міграції студентів провідних українських університетів на навчання до магістратури європейських університетів, зменшення фінансування науки в Україні природньо призвели до проблем з набором магістрів на кафедри КАУ, які навряд чи можна було б запланувати в цей кризисний період.

Слід зауважити, що основним профілем КАУ є підготовка спеціалістів з фізико-технічних спеціальностей. Невиконання планів прийому за цими спеціальностями є великою загальнодержавною проблемою. КАУ створено саме з метою подолати цю негативну тенденцію, однак це потребує певного часу та великої роботи, що зараз проводиться КАУ. Аудит не звернув уваги на величезний обсяг робіт, що виконувався співробітниками КАУ із відновлення престижу фізико-технічних спеціальностей серед школярів, вчителів і студентів та із залучення молоді до наукових досліджень (див. сайт <https://kau.org.ua/>). Неврахування пояснень щодо цього, які були надані Держаудитслужбі, вказує на небажання вивчати матеріали у всій повноті та виконувати завдання, які б йшли на користь нашої державі.

Стор. 14. Таким чином, у разі підготовки фахівців вище зазначеними установами Академія мала б економію бюджетних коштів у сумі 3140,2 тис. грн, які використано упродовж 2016-2018 років на утримання адміністративного персоналу КАУ (керівництво, учбова частина (відділ), відділ бухгалтерського обліку та звітності, кадрова служба).

Це твердження також має суто спекулятивний характер. НАН України та МОН при створенні КАУ ставили за мету реалізацію пілотного проекту розбудови дослідницького університету нового типу в Україні, на основі якого будуть розвиватись нові підходи до неперервної дослідницької освіти, в якій природно поєднані елементи наукової, дуальної та інноваційної освіти. Наразі КАУ - це єдиний в Україні дослідницький університет, що базується на принципах залучення до викладання провідних науковців, які активно займаються дослідженнями, а студентів - до безпосередньої участі у цих дослідженнях.

На важливості створення такого дослідницького університету нового типу, оснований на так званій системі дослідницького навчання, що має мережеву інфраструктуру і складається зі спеціалізованих кафедр при базових наукових установах та міждисциплінарних центрів досліджень, неодноразово наголошувалось на численних зустрічах представників МОН України, НАН України та наукової спільноти. Така інфраструктура для навчання студентів, де студенти проводять наукові дослідження в лабораторіях та відділах академічних інститутів разом з провідними вченими, показала себе надзвичайно ефективною для підготовки науковців у найперших за усіма світовими рейтингами

Масачусетському технологічному інституті та Каліфорнійському технологічному інституті в США (а за радянських часів – в Московському фізико-технічному інституті) і саме цей принцип дослідницького навчання покладено в основу концепції розвитку наукової освіти, що активно впроваджується зараз у всіх найрозвиненіших країнах.

Стор. 15. На таких же самих умовах (із залученням кадрових та матеріальних ресурсів установ Академії) в межах цієї бюджетної програми КАУ здійснював підготовку аспірантів.

На підготовку аспірантів КАУ за відповідним напрямом бюджетної програми 6541080 було спрямовано 2345,3 тис. гривень.

Дослідженням установлено, що згідно з планами підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в аспірантурі за державним замовленням Академією доведено обсяг прийому до аспірантури з відривом від виробництва на 2017 та 2018 роки у кількості 8 осіб. Поряд з цим, здійснено прийом лише двох здобувачів у 2017 році.

Підтримка програми підготовки аспірантів (докторів філософії) є важливим елементом неперервної підготовки наукових працівників найвищої кваліфікації. Однак, зміни 2016 р. умов провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні зобов'язали освітні та наукові заклади отримувати відповідні ліцензії. Згідно з рекомендацією МОН України, процес ліцензування аспірантури було відтерміновано, а прийом нових аспірантів обмежено однією спеціальністю, з наміром отримати відповідну ліцензію до початку провадження освітньої компоненти. Тому з 2017 було здійснено прийом лише двох здобувачів на спеціальність 091 - біологія.

Стор. 15. Водночас КАУ такої ліцензії не отримав, а НАН України без її наявності довела обсяги державного замовлення на прийом до аспірантури та зайво виділила на 2017-2019 роки бюджетні асигнування загалом на суму 181,8 тис. грн, чим недотримано вимоги пункту 4 Порядку № 261 [20] та пункт 20 Порядку № 228 [21].

З об'єктивних причин (вищезгадані обмеження на кількість працівників за основним місцем роботи) університету досі не вдалося ліцензувати освітню діяльність третього рівня за спеціальністю 091, однак зазначених аспірантів, які ще не проходили освітню частину, було відраховано за власним бажанням в грудні 2019 року.

Стор. 16. Крім того, в КАУ упродовж 2016-2018 років здійснювалась та завершена підготовка за державним замовленням ще 15 аспірантів з відривом від виробництва, які розпочали навчання до 2016 року.

...

Поряд з цим, КАУ по причині відсутності будь якої інформації про працевлаштування семи аспірантів проігнорував чинне законодавство, не вжив будь яких заходів щодо повернення коштів, чим спричинив неефективне їх використання на суму 765,9 тис. гривень.

По-перше, зауваження аудиту є досить дивним, оскільки з нього випливає, що ефективність коштів витрачених на підготовку аспірантів визначається лише тим, чи пропрацювали вони в установах Академії мінімум 3 роки. Також в типових угодах прописана умова повернення коштів, проте з 12.04.2016 р. єдиною підставою для цього є реалізація особою права на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням.

По-друге, через постійне обмеження фінансування Академії державою, неможливо не тільки створювати нові робочі місця в наукових установах, а й забезпечити 100%-ве фінансування працівників на вже існуючих посадах.

Більше того, постановою КМУ від 11.10.2016р. №710 "Про ефективне використання державних коштів" введено додаткові обмеження, що унеможливають працевлаштування шляхом відкриття нових ставок. Зокрема "Недопущення прийняття власних рішень щодо збільшення чисельності працівників підпорядкованих органів та установ ..." Такі обмеження, що запроваджені постановами КМУ і є обов'язковими до виконання установами НАН України, унеможливають виконання в повній мірі типових угод між КАУ (ФТННЦ) та аспірантами.

Слід вказати, що напрямки використання коштів на підготовку аспірантів (з відривом/без відриву від виробництва) бюджетної програми 6541080 дублюють напрямки їх використання за бюджетною програмою 6541030.

Справді, вступ до аспірантури при різних наукових установах після закінчення магістратури КАУ є можливим та заохочується, що є загальною світовою практикою, однак для неперервності дослідницької освіти підтримка наступного після магістерського освітнього рівня є необхідною. Крім того КАУ планує об'єднання навколо університету освітнього процесу споріднених наукових установ, що призведе до укрупнення аспірантських навчальних груп, економії бюджетних коштів та покращення якості викладання.

Рекомендація ліквідувати КАУ також суперечить висновку Держаудитслужби, що стосується підготовки аспірантів іншими установами НАН України, а саме що *"ситуація щодо підготовки установами Академії за Державним замовленням наукових кадрів за вказаною бюджетною програмою [6541030] є також не найкращою. Адже щороку спостерігається зменшення середньорічної кількості аспірантів, які навчаються з відривом від виробництва (із 1138 осіб у 2016 році до 784 осіб у 2018 році, або у 1,5 рази), та кількість аспірантів без відриву від виробництва скоротилася більше ніж удвічі (з 380 осіб у 2016 році до 157 осіб у 2018 році)".* КАУ було створено саме з метою поліпшення ситуації з підготовкою молодих наукових кадрів, починаючи з другого освітнього рівня (магістратури) та залучення студентів на ранніх стадіях їхнього навчання до наукової роботи, а також підготовки висококваліфікованих працівників для інноваційних високотехнологічних підприємств (в рамках системи дуальної освіти).

З огляду на викладене, проведення аудиту в період реформування та інших перехідних процесів становлення КАУ не може вбачатися доцільним, оскільки в такій ситуації аудит не може дати об'єктивну оцінку тих динамічних змін, які відбуваються в процесі становлення нової установи, діяльність якої спрямована на

виконання завдань, покладених на НАН України щодо її реформування, зближення науки із сферою вищої освіти та залучення молоді до наукових досліджень. Тому загалом оцінка аудиту діяльності КАУ за період 2016-2018 рр. не є виправданою. Зокрема, ліквідація КАУ призведе до руйнування пілотного проекту створення дослідницького університету нового зразка, який буде основою природнього поєднання освіти та науки, концентрацією нових підходів для розвитку міждисциплінарних досліджень, розвитку інноваційної діяльності в НАН України і є важливим державним проектом для пошуку моделі реформування науки в Україні. Руйнування такого важливого проекту для розвитку науки в Україні є безпідставним та безвідповідальним.

Стор. 16, абзаци шостий – сьомий основного тексту, стор. 17, друге речення абзацу третього, абзаци одинадцятий – дванадцятий – наукові установи НАН України звинувачуються у невжитті заходів з відшкодування витрат на підготовку аспірантів особами, які не виконали своїх зобов'язань, визначених відповідними угодами.

Водночас, як встановлено судовими інституціями, з 19.04.2016 року існує виключно одна умова, за якої настає обов'язок відшкодування аспірантом чи докторантом витрат на навчання за держзамовленням – реалізація ним права на повторний вступ до аспірантури (ад'юнктури) чи докторантури за державним замовленням (рішення Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 15.02.2018 у справі №607/3286/16-ц за позовом юридичного університету ім. Ярослава Мудрого до ОСОБА_2 про стягнення коштів)

Стор. 20-21. Щодо бюджетної програми 6541140, метою якої є підвищення безпеки та ефективності експлуатації АЕС (виконавець програми – Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України).

Інститут проблем безпеки атомних електростанцій (ІПБ АЕС) є провідною установою Національної академії наук України, діяльність якої спрямована на вирішення проблем безпечної експлуатації ядерних установок та об'єктів із поводження з радіоактивними відходами. Юридична адреса ІПБ АЕС та вся лабораторна база знаходяться в місті Чорнобиль.

ІПБ АЕС проводить фундаментальні та прикладні дослідження з таких наукових напрямків: перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему; безпека експлуатації ядерних установок; зняття з експлуатації ядерних установок; поводження з відпрацьованим ядерним паливом та радіоактивними відходами.

Інститут включений до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави, має відповідні ліцензії Державної інспекції ядерного регулювання України на здійснення діяльності у сфері використання ядерної енергії.

ІПБ АЕС – це сучасна наукова організація з висококваліфікованим персоналом, має у своєму розпорядженні необхідне лабораторне обладнання і вимірювальні прилади для виконання робіт на об'єктах атомної енергетики.

Спільним рішенням Національної академії наук України та Державного агентства України з управління зоною відчуження від 21.03.2018 року на ІПБ АЕС

покладено виконання функцій наукового керівника із забезпечення експлуатації Нового безпечного конфайнмента, перетворення об'єкта «Укриття на екологічно безпечну систему та зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації».

Фахівці ІПБ АЕС мають досвід виконання робіт щодо проектування і будівництва сховищ відпрацьованого ядерного палива. Інститут брав участь у розробці проекту СВЯП-2 для Чорнобильської АЕС, здійснював науково-технічний супровід на етапі будівництва цього об'єкта. Крім того, ІПБ АЕС брав участь у розробці техніко-економічного обґрунтування інвестицій будівництва ЦСВЯП, а також виконував у складі проектної документації обґрунтування безпеки при будівництві ЦСВЯП. З 2019 р. ІПБ АЕС виконує роботи з науково-технічного супроводу на етапах будівництва та введення в експлуатацію ЦСВЯП.

Стосовно впровадження результатів наукових досліджень. Згідно із вимогами Міжнародної агенції з атомної енергії МАГАТЕ, а також НП України «Загальні положення безпеки атомних станцій» в перелік технічних та організаційних принципів безпеки входить обов'язковий принцип «Апробована інженерно-технічна практика», згідно з яким будь які нові технічні рішення, технології, конструкції, системи і елементи, матеріали, які закладені в проекті і використання яких передбачається на ядерних об'єктах, повинні бути апробовані досвідом експлуатації. Вони вдосконалюються з урахуванням нових науково-технічних досліджень. Це означає, що процес впровадження наукових розробок на ядерних об'єктах має тривалий термін апробації, який пов'язаний з виконанням розрахунків на відповідність всім критеріям безпеки, проведення аналізу безпеки, апробацією на дослідницьких установках, повним обґрунтуванням рівня безпеки, виготовленням дослідних зразків, їх досвідної експлуатації, проходженням державних експертиз з ядерної та радіаційної безпеки та ін. Однак результати виконаних робіт опубліковані у наукових виданнях, монографіях, доповідях на конференціях та включені до складу лекційних курсів для студентів тощо. Впровадження на ядерних об'єктах проходить згідно додаткових договорів, які укладаються при наявності відповідних коштів на підприємствах ядерної галузі.

Щодо видання монографій. Інститут видає результати досліджень у вигляді наукових монографій за рахунок спеціального фонду. За останньою тематикою підготовлено до публікації три монографії (дві в Україні, та одна – в Японії).

Якщо говорити про дослідження, які пов'язані з майданчиком Чорнобильської АЕС, то майже усі результати досліджень об'єкту «Укриття», які проводили науковці Інституту, були впроваджені в проектах стабілізації будівельних конструкцій об'єкта, створення Нового Безпечного Конфайнмента та ін. В результатах досліджень ядерних матеріалів об'єкта «Укриття», які проводить тільки єдина наукова установа в Україні – ІПБ АЕС, зацікавлені іноземні фахівці з Європи, США, Японії, Китаю. Науковці Інституту запрошуються для обміну результатами за рахунок приймаючої сторони на престижні міжнародні конференції, семінари.

Стор.23 абзаци другий - третій щодо системи контролю та управління в НАН України та суміщення керівних посад.

Твердження не обґрунтовані, не відповідають дійсності та носять оціночний характер. При цьому будь-яких обмежень щодо кількості посад, зокрема керівних,

які має право обіймати науковий працівник чинне законодавство не встановлює. Так пунктом 7 частини 3 ст. 6 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» науковому працівнику надано право працювати за сумісництвом, зокрема на керівних наукових та науково-педагогічних посадах.

Стор. 26. Безпідставним є посилення у Звіті на положення ч. 3 ст. 9 Закону № 848 та пункту 3.12.1 Статуту Академії, відповідно до яких одна і та сама особа не може бути керівником відповідної державної наукової установи більш як два строки (один строк до 5 років) в контексті керівництва академіком НАН України А.Г. Загороднього Інститутом теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України з 2003 року з огляду на таке.

Пунктом 7 Прикінцевих та перехідних положень зазначеного Закону № 848 (набрав чинності 16.01.2016) встановлено, що керівники наукових установ, які перебувають на своїх посадах на момент набрання чинності цим Законом, мають право після закінчення строку своїх повноважень бути обраними ще на один строк.

Крім того, згідно зі ст. 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

При цьому законодавство, яке діяло до набрання чинності Законом № 848, зокрема Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13.12.1991, не містило обмежень щодо терміну перебування особи на посаді керівника державної наукової установи.

Стор. 26 абз. 3-5.

Щодо роботи академіка НАН України А.Г. Загороднього за сумісництвом та виконання ним робіт за цивільно-правовими договорами – не зазначено, які норми законодавства порушено. Викладене в даній частині Аудиторського звіту має упереджений характер.

Стор. 27 абз. 1.

Оцінка причин виявлених порушень і недоліків у Інституті теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України та Відділенні цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка має суб'єктивний і упереджений характер. Порушення мають місце і в інших установах, керівники яких не є членами Президії НАН України, чому ж саме відносно директора Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України академіка НАН України А.Г. Загороднього його інша діяльність вважається причиною допущених порушень?

Стор. 27 абз. 2-3.

Оцінка причин виявлених порушень і недоліків у Інституті геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова та ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України має суб'єктивний і упереджений характер (див. попередній пункт).

Стор. 29. Не відповідає дійсності висновок аудиту, немовби «Відділення керамології Інституту народознавства НАН України лише частково виконало дві

науково-дослідні роботи (термін виконання 2013–2017 роки), вартість яких сягнула 3058,75 тис. грн. та які профінансовано в повному обсязі...».

Зокрема, 2016 року було завершено прикладну наукову тему «Історія української археологічної керамології ХІХ – початку ХХІ століття: етапи, особливості розвитку, здобутки» (2013–2016), результатом якої мала стати науково-видавнича серія «Історія української археологічної керамології: у 4-х томах».

Дослідження виконано в повному обсязі, незважаючи на фінансування в обсязі 55.40% від потреби, визначеної технічним завданням і плановою калькуляцією кошторисної вартості робіт на виконання теми (див.: додаток 2, табл. 2). При цьому, із запланованих 4-х монографій 2 вже надруковано (Пуголовок Юрій. *Історія української археологічної керамології (1991–2016)*. – Опішне, 2018, 272 с.; Котенко Вікторія. *Історія української археологічної керамології (1918–1953)*. – Опішне, 2018, 240 с.), одну здано в друк (Гейко Анатолій. *Історія української археологічної керамології (кінець ХVІІІ століття – 1917)*. – Опішне, 2019, 240 с.), а одна знаходиться в стадії рукопису, внаслідок відсутності коштів для друкування (Троцька Валентина. *Історія української археологічної керамології (1954–1990)*).

Коштів для друку всіх 4-х томів з бюджету НАН України Відділення не отримувало, що відзначено в довідці Управління північно-східного офісу державного аудиту в Полтавській області від 04.11.2019 року № 03-23/136-з («Слід відмітити, що у досліджуваному періоді Відділенню керамології грошові кошти від НАН України на друк видань не надходили та не планувалися»).

Окрім цього, науковці опублікували ще 8 монографій поза відомчою темою, а саме:

1. Гейко Анатолій. Ремонт глиняного посуду: історія, традиції, звичаї. – Опішне, 2013, 176 с.
2. Гейко Анатолій. Гра «Крем'яхи» як джерело наукових студій. – Опішне, 2015, 320 с.
3. Коваленко Оксана. Гончарство Полтави ХVІІІ століття. – Опішне, 2018, 448 с.
4. Коваленко Оксана. Полтава ХVІІ–ХVІІІ століть. – К., 2015, 232 с.
5. Котенко В. В. Поселення херсонеської хори Маслини у Північно-Західній Тавриці. – Харків, 2017, 228 с.
6. Пуголовок Юрій. Будівельна справа літописних сіверян. – Опішне, 2016, 360 с.
7. Пуголовок Юрій Супруненко Олександр. Дослідження Літописної Лтави: Іванова гора. – К., 2015, ч. 1, 180 с.
8. Пуголовок Юрій Супруненко Олександр. Дослідження Літописної Лтави: Іванова гора. – К., 2015, ч. 2, 192 с.

Коштів для друку всіх цих книг з бюджету НАН України Відділення не отримувало.

2017 року було завершено фундаментальну наукову тему «Історія української культурної керамології кінця ХVІІІ – початку ХХІ століття: етапи, особливості розвитку, здобутки» (2013–2017), результатом якої мала стати

науково-видавнича серія «Історія української культурної керамології: у 9-ти томах».

Дослідження виконано у відповідності з обсягом виділеного фінансування. У ході виконання теми змінилася чисельність виконавців, що було пов'язано з різким погіршенням фінансування наукових студій. Унаслідок цього частина вчених–виконавців теми звільнилися з роботи, зокрема: О.В. Щербань, яка мала виконувати Т.1; С.Г. Литвиненко, яка мала виконувати Т.2; Л.М. Овчаренко яка мала виконувати т. 3, було переведено на 0,25 посадової ставки, а тому й тему було виконано пропорційно оплаті праці; В.Д. Міщанин, який мав виконувати Т.4 (з грудня 2013 звільнився й не працював до січня 2015), Ж.А. Чечель, яка мала виконувати т. 5 (наприкінці 2012 року); О.Г. Ликова, яка мала виконувати Т.6 було звільнено в березні 2016). Том 7 планував виконати керівник установи (О.М. Пошивайло), але через об'єктивні причини цього зробити не вдалося, до того ж виконання планових тем не входить до його адміністративних посадових обов'язків. Учений, відповідальний за підготовку 9-го тому, звільнився й виїхав на відповідну роботу у Фінляндію.

У підсумку, на даний час здано до друку т. 8: монографію д. іст. н. Костянтина Рахна «Крик кажана: гончарство у фольклорній спадщині українців» (Опішне, 2019, 1232 с.). Том 3 («1921–1930 роки») та Т.6 («1986–2015 роки») знаходяться в стадії рукопису, внаслідок відсутності коштів на підготовку оригінал-макета та друк. Коштів для друку томів фундаментальної теми з бюджету НАН України Відділення не отримувало.

Залучити до повноцінного виконання теми інших учених не було можливості внаслідок відсутності відповідного фінансування в повному обсязі, передбаченому прогнозними розрахунками вартості виконання відомчої наукової теми, та пропуску терміну виконання.

Тим часом до роботи в установі було запрошено інших науковців, які за короткий термін підготували рукописи або ж і надрукували монографії поза відомчою темою, але з напрямків, що відповідають статутним векторам наукових досліджень Відділення керамології, про що зазначено в довідці Управління північно-східного офісу держаудитслужби в Полтавській області від 04.11.2019 року № 03-23/136-з («Слід зазначити, що відповідно до інформації, зазначеної у щорічних звітах про діяльність установи за 2016-2018 роки, в періоді виконання вищезазначених наукових досліджень, працівниками Відділення керамології також опубліковано інші монографії (9 шт.), методичні рекомендації (2 шт.), збірники наукових праць (1 шт.), наукові щорічники (2 шт.), журнал (1 номер) та альбом-каталог (1 шт.)»).

Зокрема, упродовж 2013–2018 років побачили світ 13 монографій і щорічників науковців Відділення:

1. Міщанин Віктор. Репресивні заходи радянського тоталітарного режиму в галузі традиційного гончарства України (1930-ті – 1950-ті роки). – Полтава, 2013, 736 с.
2. Метка Людмила. Глина й глиняний посуд в українській народній медицині (XIX – початок XXI століття). – Полтава, 2014, 248 с.
3. Пошивайло Марія. Гончарний код українського фольклору (семіотика, образність, атрибутика, текстологія). – Опішне, 2015, 464 с.

4. Міщанин Віктор. Ви оживили мою душу своїми листами... – Полтава, 2014, 116 с.
5. Міщанин Віктор. Гончарні вулиці Малих Будищечок: Чирвина вуличка (сторінки історії). – Полтава, 2017, 552 с.
6. Тетяна Краснова. Дослідження, реставрація і зберігання музейної кераміки. – Опішне, 2017 464 с.
7. Белько Олег. Діяльність органів земського самоврядування з розвитку й популяризації гончарного промислу Полтавщини (1876–1919). – Опішне, 2017, 280 с.
8. Овчаренко Людмила. Гончарне шкільництво як визначальний фактор творчого розвитку традиційного гончарства (1894–1941). – Опішне, 2017, 1296 с.
9. Овчаренко Людмила. Кам'янець-Подільський осередок гончарної освіти в Україні (1905–1933). – Опішне, 2015, 1280 с.
10. Рахно Костянтин. Свистопляска і Ренкавка: Глиняні вироби в традиційно-побутовій культурі як джерело формування національної ідентичності слов'янських народів. – Полтава, 2013, 488 с.
11. Леонід Смерж. Розповіді про незабутнє і незабутніх (спогади). – Опішне, 2017. – 864 с.
12. Овчаренко Людмила. Міжнародні молодіжні гончарні фестивалі у Опішному: каталог робіт. – Харків, 2016, 272 с.
13. Традиційна кераміка українців на поштових листівках першої третини ХХ століття: набір листівок. – Опішне, 2016, 36 листівок.

Окрім того, наведемо і фрагмент довідки Управління північно-східного офісу держаудитслужби в Полтавській області від 04.11.2019 року № 03-23/136-з, що містить таку оцінку інших аспектів діяльності Відділення керамології:

«... працівниками установи проведено наступну роботу:

- опубліковано 191 статтю у наукових і науково-популярних виданнях України, із них 26 статей у іноземних виданнях;
- під час проведення декомунізації підготовлено 42 історичні довідки щодо комуністичних персоналій та видатних діячів науки і мистецтва, іменами яких запропоновано перейменувати топоніми Опішного;
- підготовлено історичну довідку до проекту «Вежа» Опішнянської селищної ради, взято участь у розробці археологічного туристичного маршруту «Від Скіфії до Русі», ініційованого Департаментом культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації;
- виступили з доповідями керамологічної тематики перед учасниками Міжнародного фестивалю традиційних культур до Дня Європи в Україні «Етносвіт» (2016 рік);
- є ініціаторами та співорганізаторами 47 заходів національного й міжнародного значення в галузі керамології, художньої кераміки, народного мистецтва;
- взято участь у 132 наукових форумах, з них у 29, що відбувалися за межами України;

- здійснено польові експедиції до населених пунктів Полтавщини та Київщини;
- здійснено архівні та бібліотечні керамологічні експедиції до 53 установ (Опішне, Київ, Полтава, Одеса, Харків, Дніпропетровщина, Миколаїв);
- взято участь у дослідженні 11 археологічних пам'яток (Полтавщина, Миколаївщина);
- у рамках міжнародної співпраці з керамологами інших країн, один науковий співробітник взяв участь у проекті зі створення чотиримовного словника археологічних термінів у рамках польської археологічної місії в Ольвії. Два наукові співробітники стали учасниками спільного проекту ERAC (Experimental Researches in Archaeological Ceramology) з Newcastle University (Newcastle-upon-Tyne, Great Britain);
- організовано роботу трьох Археолого-керамологічної літніх академій в Опішному «Міжнародний літній практикум з археологічної керамології», де загальна кількість учасників перевищила 150 осіб...
- підготовлено 17 відгуків на автореферати дисертаційних досліджень...
- здійснювали керівництво написанням шести кандидатських керамологічних дисертацій та були науковими консультантами трьох докторських дисертацій;
- читали лекції для студентів;
- 18 публікацій науковців стали переможцями Національного конкурсу публікацій на теми керамології, гончарства, кераміки «KeGoKe - 2016, 2017, 2018»;

Відділенням керамології розпочато роботу над проектом археопарку «Триграддя», який включає у себе три археологічні пам'ятки: городище скіфського часу Кардашів Вал, Опішнянське городище ранньослов'янського часу та городище давньоруського часу в с. Міські Млини.

Окрім того, співробітники Установи проводять дослідження та консервацію знайдених на території селища Опішня (зокрема і на території Національного музею-заповідника українського гончарства) гончарних горнів (кінець XIX – першої половини XX століття) з подальшою їх музеєфікацією...

Окрім того,...у період з 01.01.2016 по 30.06.2019 Відділенням керамології розміщено у інтернет-ресурсі – 148 статей, у періодичних виданнях надруковано – 51 статтю та висвітлено діяльність установи у 55 теле- і радіоефірах».

Отже, Відділення керамології Інституту народознавства НАН України в межах виділених з бюджету НАН України коштів повноцінно й успішно виконує свої статутні завдання, утверджуючи пріоритетні позиції української академічної керамології в світовому науковому просторі.

Підсумковий висновок Державної аудиторської служби України не впливає з «Довідки за результатами збору інформації у Відділенні керамології Інституту народознавства Національної академії наук України в рамках державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм Національною академією наук України за період з 01.01.2016 по 30.06.2019», підготовленої Управлінням північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області від 04.11.2019 року № 03-23/136-з, який безпосередньо збирав інформацію щодо наукової

діяльності Відділення керамології. Зокрема, вона засвідчує повноцінну наукову діяльність установи й спростовує зроблений у Києві висновок, немовби «аудиторське дослідження показало вкрай неефективну роботу цього відділення. Оскільки науково-дослідні роботи ним не виконуються, науковий персонал працює не на постійній основі, матеріально-технічна база морально та фізично застаріла».

Науковий персонал установи працює не на постійній основі внаслідок відсутності достатнього фінансування для роботи науковців на повну посадову ставку, хоча це не стало перешкодою для виконання відомчих наукових тем.

Висновок про застарілість матеріально-технічної бази установи є неправомірним, оскільки Відділення керамології Інституту народознавства НАН України використовує абсолютно сучасну матеріально-технічну базу Національного музею-заповідника українського гончарства, з яким укладено відповідний договір про співпрацю. Винятково сприятливими факторами для розгортання масштабних керамологічних студій стали знаходження установи в найбільшому діючому гончарному осередку країни, де нині сконцентровано близько 60 тис. одиниць археологічної, етнографічної й сучасної художньої кераміки з усіх історико-етнографічних районів України; де функціонують Гончарська й Керамологічна книгозбірні України зі 110-тисячним книжковим фондом та Національний архів українського гончарства. Усе це є повноцінною матеріально-технічною й науковою базою для успішних наукових досліджень колективом науковців Відділення й створює передумови виконання статутних завдань, визначених НАН України, відомчих дослідницьких тем, розгортання видавничої діяльності й ефективної популяризації гончарної спадщини України, що засвідчено й півторамісячною перевіркою Управлінням північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області.

Стор. 30. Щодо діяльності Центру гуманітарної освіти НАН України

Щодо прийняття Бюро Відділення історії, філософії та права НАН України завершених у 2017 р. і 2018 р. фундаментальних відомчих наукових робіт Центру гуманітарної освіти НАН України нібито без урахування результатів, які визначені запитом на відкриття наукової роботи «Перехідні та порубіжні процеси в суспільстві: специфічні та загальні закономірності» (2015–2017) та «Філософсько-методологічна освіта науковця» (2016–2018) не відповідає дійсності.

У пункті 33 статті 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» визначено, що фундаментальні наукові дослідження – теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності організації та розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язків. Результатом фундаментальних наукових досліджень є гіпотези, теорії, нові методи пізнання, відкриття законів природи, невідомих раніше явищ і властивостей матерії, виявлення закономірностей розвитку суспільства тощо, які не орієнтовані на безпосереднє практичне використання у сфері економіки.

Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» науковий результат (наукова продукція) – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення

про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову, тощо.

У Запитах на виконання фундаментальних наукових робіт «Перехідні та порубіжні процеси в суспільстві: специфічні та загальні закономірності» та «Філософсько-методологічна освіта науковця» зазначалося, що за результатами виконання планується підготовка колективних монографій, аналітичних матеріалів, спецкурсів, а також публікації у фахових виданнях.

По завершенні термінів виконання наукових робіт на засіданнях Бюро Відділення історії, філософії та права НАН України було розглянуто та заслухано звіти керівників зазначених тем. Ними було представлено повний пакет документів на закриття наукової роботи, а також науковий звіт, у якому в повному обсязі відображено отримані результати проведених наукових досліджень.

Варто зазначити, що при розгляді представлених результатів враховувались публікації виконавців у фахових періодичних виданнях, а також їх апробація на міжнародних конференціях, круглих столах тощо.

Окремо необхідно наголосити на неповних обсягах фінансування Центру гуманітарної освіти НАН України протягом 2015–2018 рр., про що свідчать затверджені штатні розписи із зазначенням коефіцієнтів зайнятості наукових працівників. А у кошторисах фактичних витрат завершених наукових робіт зазначено, що кошти на виконання відомчих наукових робіт були спрямовані на часткову виплату заробітної плати науковців та сплату комунальних послуг.

За результатами виконання відомчих наукових робіт, колективні монографії, станом на дату проведення засідань Бюро Відділення історії, філософії та права НАН України, були підготовлені. Керівники акцентували увагу на тому, що рукописи монографій рекомендовані до друку і будуть розміщені на офіційному сайті Центру. Така ситуація ніяким чином не погіршує результати виконання наукової роботи, а навпаки сприяє більш широкому їх розповсюдженню, оскільки сучасний світ активно використовує он-лайн доступ до наукової інформації. При прийнятті рішення про затвердження результатів наукової роботи також враховувалась і обставина відсутності коштів на друк колективних монографій, аналітичних матеріалів і відрядження. Але не зважаючи на складні обставини з фінансуванням, виконавцями були надруковані статті у закордонних виданнях, витрати на публікацію яких науковці здійснювали власним коштом.

Отже, при затвердженні результатів виконання фундаментальних відомчих наукових робіт «Перехідні та порубіжні процеси в суспільстві: специфічні та загальні закономірності» (2015–2017) та «Філософсько-методологічна освіта науковця» (2016–2018) були враховані усі отримані результати та їх впровадження, а також обставини щодо відсутності фінансування Центру гуманітарної освіти НАН України у повному обсязі.

Стор. 30-31. Щодо результатів завершеної НДР Науково-учбового центру прикладної інформатики НАН України.

Науково-учбовим центром прикладної інформатики НАН України протягом 2016-2018 рр. виконувалася науково-дослідна робота «Розробка методів

розпізнавання та аналізу структур складних об'єктів на основі марківських моделей».

У звіті про виконання зазначеної НДР, який заслуховувався на засіданні Бюро Відділення інформатики НАН України, наведений перелік опублікованих виконавцями роботи наукових праць, серед яких, у тому числі, монографія А.М.Гупала та І.В.Сергієнка «Симметрия в ДНК. Методы распознавания дискретных последовательностей», до якої частково увійшли результати, отримані при виконанні даної теми. Крім того, було розроблено пілотний навчальний курс для студентів «Математичні основи біоінформатики», який пройшов апробацію на факультеті інформаційних технологій Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Оскільки переважна більшість результатів із запланованих в запиті на відкриття НДР була отримана, Бюро Відділення інформатики НАН України ухвалило рішення про прийняття результатів науково-дослідної роботи «Розробка методів розпізнавання та аналізу структур складних об'єктів на основі марківських моделей» та затвердження протоколу приймання та оцінки науково-дослідної роботи.

Стор. 31-32. Твердження про те, що Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України прийняло 4 науково-дослідні роботи без досягнення результатів та їх впровадження, не відповідає дійсності.

Результати виконання 4 НДР робіт були детально обговорені фахівцями Інституту проблем безпеки АЕС НАН України на засіданні Вченої ради інституту. На роботу отримані позитивні рецензії провідних спеціалістів з цього питання, а саме:

1. Левенець В.В., начальник відділу аналітичних досліджень, екології і радіаційних технологій Інституту фізики твердого тіла, матеріалознавства та технологій Національного наукового центру «Харківській фізико-технічний інститут»
2. Круковський П.Г. Завідувач відділу Інституту технічної теплофізики НАН України, д-р техн. наук, проф.
3. Висоцький Є.Д. пров. н.с. відділення ядерної та радіаційної безпеки Інституту проблем безпеки АЕС НАН України, к.т.н., с.н.с.
4. Тараріко А.Г., гол. н.с. Інституту агроекології і природокористування НААН, д. с.-г. н., проф., академік НААН.
5. Лазарєв М.М., пров. н.с. Українського НДІ сільгосп радіології Національного університету біоресурсів і природокористування, к. б. н.
6. Каденко І.М., завідувач кафедри ядерної фізики фізичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р фіз.-мат. наук, проф.
7. Буканов В.М., завідувач відділу проблем дозиметрії ядерних реакторів, Інститут ядерних досліджень НАН України, канд. фіз.-мат. наук.

Вченою радою було вирішено, що роботи виконані у відповідності з поставленими задачами. Отримані результати використані та продовжуються використовуватися при проведенні робіт на об'єктах ядерної енергетики (додаток 1).

Результати робіт доповідались на засіданні Бюро ВФТПЕ НАН України, на якому, беручи до уваги висновки розгляду роботи Вченою радою ІПБ АЕС НАН України, доповідь директора Інституту та представлені рецензії, роботи були визнані такими, що виконані у відповідності з поставленими задачами, а їх результати використані і продовжуються використовуватись на об'єктах ядерної енергетики.

Щодо НДР «Дослідження фізико-хімічних процесів, які визначають деградацію ПВМ об'єкта «Укриття», на період до їх контрольованого зберігання чи переробки. (2013-2016).

В запиті на НДР були заплановані такі результати:

1) дослідження встановлених та ідентифікація ще невідомих фізико-хімічних процесів, які відповідальні за деградацію лавоподібних паливовмісних матеріалів (ЛПВМ);

2) дослідження структури ЛПВМ, особливу увагу звертаючи на дослідження порового простору (відкритих порових каналів та закритих пор) та макродефектів (тріщин та ін.), визначення природи їх формування впродовж часу та під дією різних природних факторів;

3) моніторинг основних структурно-чутливих властивостей ЛПВМ: міцності, мікротвердості, пористості й тощо, а також пілогенеруючої здатності ПВМ;

4) створення фізичної моделі еволюції структури й основних фізико-хімічних властивостей ЛПВМ;

5) прогноз структури та основних фізико-хімічних властивостей ЛПВМ на найближчі 20 – 50 років.

Відповідно до Календарного плану усі роботи виконано, всі заплановані результати одержано, звітні документи по закінченню роботи представлено відповідно до ТЗ.

Станом на 2016 рік три (1 - 3) отриманих у роботі результати були використані при створенні фізичної моделі еволюції структури й основних фізико-хімічних властивостей ЛПВМ (результат 4).

Результати, які одержані при виконанні теми, були апробовані на наукових конференціях та опубліковані в періодичних наукових виданнях:

Тези доповідей нанаукових конференціях:

1. Габелков С.В., Ключников А.А., Олейник Е.Е., Пархомчук П.Е., Чемерской Г.Ф. Неоднородность структуры лавообразных топливосодержащих масс объекта «Укрытие», тезисы докладов 9-й Междунар. конф. «Ядерная и радиационная физика», 24-27 сентября 2013 г., Алматы, Казахстан, с. 63 - 64.

2. Габелков С.В., Ключников А.А., Олейник Е.Е., Пархомчук П.Е., Чемерской Г.Ф. Наноразмерные поровые каналы в лавообразных топливосодержащих массах объекта «Укрытие», тезисы доклада 4-я Междунар. конф. «HighMatTech», 7 - 11 октября 2013 г., Киев, Украина, с. 197.

3. Габелков С.В., Ключников А.А., Пархомчук П.Е., Чемерской Г.Ф. Модель деградации лавообразных топливосодержащих материалов объекта «Укрытие», тезисы 10-й Междунар. конф. «Ядерная и радиационная физика» NRP-2015, 8-11 сентября 2015 г., г. Курчатова, Республика Казахстан, с. 60 - 61.

4. С.В. Габелков, А.А. Ключников, П.Е. Пархомчук, Г.Ф. Чемерской, В.Н. Щербин. Вода и поровое пространство лавообразных топливосодержащих материалов объекта «Укрытие», тезисы XII Міждунар. конф. «Фізичні явища в твердих тілах, 1-4 грудня 2015 р., м. Харків, Україна, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, с. 51-52.

Статті в періодичних наукових виданнях:

1. С.В. Габелков, А.А. Ключников, Е.Е. Олейник, П.Е. Пархомчук, Г.Ф. Чемерский, В.Н. Щербин. Наноразмерные поровые каналы как составляющая порового пространства лавообразных топливосодержащих материалов объекта «Укрытие». Проблемы безопасности атомных станций і Чернобиля, 2014, вип. 22, с. 70 - 75.

2. С.В. Габелков, А.В. Носовский, В.Н. Щербин. Модель деградации лавообразных топливосодержащих материалов объекта «Укрытие». Проблемы безопасности атомных станций і Чернобиля, 2016, вип. 26, с. 75 - 84.

3. С.В. Габелков, А.А.Ключников, П.Е.Пархомчук, Г.Ф.Чемерский. Природа формирования наноразмерных поровых каналов лавообразных топливосодержащих материалов объекта «Укрытие». Вопросы атомной науки и техники 2015, № 2(96), сер. Физика радиационных повреждений и радиационное материаловедение (105), с. 77 - 83.

Результати, які одержані при виконанні цієї теми, як і результати інших науково-дослідних розробок були узагальнені в монографії «Об'єкт «Укриття», 30 років після аварії». / В. О. Краснов, А. В. Носовський, В. М. Рудько, В. М. Щербін; НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС. - Чернобыль (Київ. обл.), 2016. -512 с.

У рекомендаціях заключного звіту було вказано про доцільність вивчення нового процесу - процесу кристалізації скломатриці ЛПВМ. Для підвищення якості прогнозу структури та основних фізико-хімічних властивостей ЛПВМ (результат 5) необхідно враховувати і кристалізацію, тому що у найближчі 10-15 років кристалізація може стати основним процесом, що визначатиме подальшу деградацію ЛПВМ.

Виходячи з цього в 2017 році було проведено ремонт і модернізацію рентгенівського дифрактометра ДРОН-4. У 2017 - 2018 роках були освоєні методики рентгенівського фазового аналізу та рентгенівського напівкількісного й кількісного аналізу. Завдяки цьому у 2018 році було виявлено зародки кристалічних фаз у скляній матриці та доведено протікання процесу кристалізації в ЛВММ.

Акт впровадження результатів НДР «Дослідження фізико-хімічних процесів, які визначають деградацію ПВМ об'єкта «Укриття», на період до їх контрольованого зберігання чи переробки» буде оформлено після вводу в експлуатацію нового безпечного конфайменту «Арка».

Щодо НДР «Дослідження статистичних властивостей інтервалів між актами радіоактивного розпаду (на прикладі альфа-випромінювання ^{234}U та нейтронного потоку від Pu-Be джерела) та застосування до аналізу ЛПВМ та відпрацьованого палива». (2013-2016).

У ході виконання НДР була проведена велика організаційно-технічна робота на сховищі відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-1) Чернобыльської атомної

станції (ДСП ЧАЕС), розроблені програми робіт та порядок експериментальних вимірювань параметрів нейтронного потоку від опроміненого та відпрацьованого палива, яке знаходилось у басейнах витримки СВЯП-1. На той час технологічні та технічні умови СВЯП-1 дозволили провести виміри 15 відпрацьованих тепловиділяючих збірок (ВТВЗ). Опис апаратурно-програмного комплексу, порядок проведення експерименту та основні результати вимірювань нейтронного випромінювання ВТВЗ, які отримані за допомогою вимірювача часу реєстрації подій (ВЧРП), приведені у заключному Звіті по даній НДР. З результатами вимірів ознайомлені фахівці ЧАЕС, співробітники Відділу ядерної безпеки ЧАЕС. Проведені роботи можна кваліфікувати як практичне використання (впровадження) результатів НРД, а саме модернізованого апаратно-програмного комплексу та теоретично-експериментальних досліджень статистичних властивостей інтервалів між актами радіоактивного розпаду для аналізу ЛВПМ та відпрацьованого ядерного палива. Документ, який підтверджує це впровадження, є заключний Звіт про науково-дослідну роботу. Держаний реєстраційний номер № 0115U004396, держаний обліковий номер № 0217U002063, арх. № 4096. Цей документ передано в Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (УкрІНТЕІ). Електронна версія Звіту передана у Національну бібліотеку України ім. В.І. Вернадського для загального ознайомлення наукової спільноти з результатами досліджень.

Результати НДР неодноразово докладались на конференціях (видано 5 тез доповідей), оформлено та опубліковано 5 статей (1 стаття входить до бази цитування SCOPUS).

Впровадження результатів НДР на АЕС потребує додаткової спільної роботи, яка виконується в рамках окремих договорів з ДСП ЧАЕС.

Акт впровадження результатів НДР заплановано оформити за результатами введення в експлуатацію СВЯП-2.

Щодо НДР «Наукове обґрунтування превентивної оцінки стану території впливу можливих радіаційних аварій для удосконалення методів оцінки впливу радіаційних об'єктів на навколишнє середовище, системи радіаційного моніторингу та підвищення ефективності аварійного реагування на основі сучасних радіоекологічних, фізичних, математичних і геоінформаційних методів». (2015-2017).

Головним результатом роботи стала розробка методології створення комплексної системи прогнозування радіаційної ситуації, моніторингу агросфери та радіаційного контролю якості сільськогосподарської продукції на основі фактичного матеріалу та досвіду, накопиченого при ліквідації наслідків аварій на Чорнобильській АЕС та АЕС Фукусіма-1.

Наукові результати, отримані при виконанні цієї роботи, було опубліковано в 2-х монографіях та 4-х розділах до 3-х томної монографії «Behavior of Radionuclides in the Environment» видавництва Springer (Токіо). За результатами роботи було опубліковано 19 статей в українських та високорейтингових міжнародних журналах (в тому числі «Journal of Environmental Radioactivity», «Environmental Pollution», «Proceedings of Japan Atomic Energy Agency», «Проблемы экологического мониторинга и моделирования экосистем»), а також

було зроблено 19 доповідей на наукових конференціях, в тому числі в Великій Британії та Японії. Відзначимо, що результати даної роботи було представлено на VIII та IX міжнародних науково-практичних конференціях з культури безпеки на АЕС, що організовувались ДП НАЕК «Енергоатом».

Науково-обґрунтовані рекомендації з проведення превентивного аналізу радіоекологічних особливостей території для оцінки радіаційного стану в гострий і віддалений періоди аварій на АЕС, отримані в результаті виконання НДР, було використано при розробці (перегляду) Плану реагування на радіаційні аварії України, що розроблений згідно наказу №366 від 13.09.2018 р. Інспекції з ядерного регулювання України. Виконавці НДР Б.С.Прістер та М.М.Талерко були членами міжвідомчої робочої групи з його розробки та внесли відповідні пропозиції, що були враховані.

Згідно з запитом на відкриття даної наукової роботи було заплановано оформлення монографії (п. 9 календарного плану) за результатами виконаних досліджень. В ході виконання роботи до її виконавців надійшла пропозиція від фахівців Наукового центру радіаційної медицини (НЦРМ) АМН України про підготування спільної колективної монографії, яка б поєднувала результати радіоекологічних досліджень наслідків Чорнобильської аварії науковців ІПБ АЕС НАНУ та дані медико-гігієнічних досліджень НЦРМ НАМНУ. Доцільність такого видання обґрунтовувалась тим, що: 1) роботи обох колективів спрямовані на вирішення спільної задачі - аналізу формування доз опромінення та їх можливий вплив на стан здоров'я населення при проживанні на радіоактивно забруднених територіях, і 2) така монографія, оформлена у вигляді практичного посібника сімейного лікаря, повинна мати чітку практичну спрямованість.

В результаті спільної роботи було підготовлено та видано монографію Бебешко В.Г., Прістер Б.С., Омелянець М.І. (ред.) «Радіо-біофізичні та медико-гігієнічні наслідки Чорнобильської катастрофи: шляхи пізнання та подолання: практ. посіб. сімейн. лікаря» - Ужгород : Патент, 2017. - 503 с. (ISBN 978-617-589-126-1). Витрати на видання монографії повністю взяв на себе Науковий центр радіаційної медицини АМН України.

У посібник для лікарів включені матеріали робіт по темі, які пояснюють причину формування аномально високих доз опромінення населення на забруднених після аварії на ЧАЕС територіях, показана роль продуктів харчування місцевого виробництва та наведено рекомендації, що дозволяють зменшити дозові навантаження.

Щодо НДР «Розробка методів та засобів контролю коефіцієнтів реактивності ядерного реактора». (2012-2016).

Згідно із запитом на відкриття НДР та технічним завданням передбачено, що очікуваними результатами цієї НДР буде розробка нового методу визначення коефіцієнтів реактивності ядерного реактора із проведенням його дослідження на ДП НАЕК «Енергоатом» (на всіх енергоблоках з ВВЕР-1000).

В Звіті з НДР «Розробка методів та засобів контролю коефіцієнтів реактивності ядерного реактора» в розділі 5. «Температурний коефіцієнт реактивності» представлено інформацію щодо перспектив використання методів

нейтронно-шумової діагностики для визначення температурного коефіцієнта реактивності, у тому числі і на реакторах типу ВВЕР.

Згідно з Комплексною (зведеною) програмою підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій (КзПБ) (постанова Кабінету Міністрів України №1270 від 07.12.2011 р.) на АЕС України впроваджується Комплексна Система Діагностики (КСД). Метою впровадження КСД є подальше підвищення ядерної безпеки, забезпечення ефективної та надійної роботи енергетичної галузі, доведення безпеки атомних енергоблоків України до рівня, що відповідає міжнародно визнаним вимогам з ядерної безпеки та охорони довкілля.

У складі КСД поставляється система внутрішньореакторної шумової діагностики (СВРШД), одна із задач якої є визначення температурного коефіцієнта реактивності (ТКР). Наукові основи можливості визначення ТКР методами нейтронно-шумової діагностики розроблені при виконанні зазначеної НДР (Розділ 5. Температурний коефіцієнт реактивності).

Практична реалізація задачі визначення ТКР в СВРШД заплановано на наступних етапах впровадження СВРШД на АЕС України. Для реалізації задачі визначення ТКР в СВРШД, на базі наукових результатів НДР розробляється окреме технічне рішення розробником КСД ПрАТ Северодонецьке НВО "Імпульс".

Технічне рішення стосується реалізації вводу в СВРШД шумових сигналів від датчиків температурного контролю на виході з активної зони ВВЕР-1000. Місце розташування термопар, з яких інформацію необхідно ввести в СВРШД визначено у НДР «Розробка методів та засобів контролю коефіцієнтів реактивності ядерного реактора».

Наукові результати, отримані при виконанні НДР «Розробка методів та засобів контролю коефіцієнтів реактивності ядерного реактора» захищені у наукових дисертаціях:

- «Вдосконалення методів і засобів оперативного контролю та діагностики нейтронно-фізичних параметрів ядерних установок» на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.14.14. «теплові та ядерні енергоустановки»;

- «Моніторинг активної зони ВВЕР-1000 методами нейтронно-шумової діагностики» на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.14.14. «теплові та ядерні енергоустановки».

Необхідно також підкреслити про особливу процедуру впровадження нових розробок на ядерних установках, до яких відносяться ядерні реактори на АЕС України, сховища відпрацьованого ядерного палива, дослідницькі ядерні реактори, а також об'єкт "Укриття", в якому в неконтрольованому стані знаходиться до 200 т паливовмістних матеріалів, утворених у результаті аварії на Чорнобильський АЕС у 1986 р.

Особлива процедура передбачає, що впровадження нових розробок на ядерних установках обов'язково супроводжується державною експертизою з ядерної і радіаційної безпеки на всіх етапах впровадження: від узгодження ТЗ, до проведення випробувань на ядерній установці з прийняття нової розробки (обладнання, системи та ін.) в дослідно промислову і промислову експлуатацію.

Також впровадження нових розробок на об'єкти ДП НАЕК «Енергоатом» здійснюється постачальниками послуг і обладнання, тільки після проходження спеціальної процедури «оцінки постачальника».

Стор. 34. Щодо незаповненості штатних посад в ДУ «Інститут еволюційної екології НАН України»

В акті Держаудитслужби України наведено неправдиву інформацію, що не відповідає даним, наданим аудиторам під час їхнього перебування в Інституті. В результаті наповненість штату працівниками аудиторами була занижена у різні роки на 6-17%, тобто 10-33 одиниць.

Кількість штатних працівників Інституту			
Роки	Фактична, одиниць/ затверджено/ наповненість	В акті держаудитслужби, одиниць/ затверджено/ наповненість	Різниця кількості одиниць/ наповненості
2016	142/194/73%	120/194/63%	22/10%
2017	144/189/76%	133,6/189/70%	10,4/6%
2018	150/189/79%	116,7/189/62%	33,3/17%
2019	145/189/77%	120/189/63%	25/14%

Стор. 34-35. Щодо вакантних посад Інституту відновлюваної енергетики НАН України, Інституту газу НАН України, Інституту монокристалів НАН України.

Упродовж 2016 – 2018 років та першого півріччя 2019 року – за штатним розписом ІВЕ НАН України штатна чисельність становить 219 штатних посад.

Згідно даних відділу кадрів інституту станом на 31.12.2016 року чисельність працівників складала 184 чоловіка (з них: штатних працівників – 142 чол., внутрішніх сумісників – 35 чол. та зовнішніх - 7 чол.). При цьому кількість зайнятих посад становила 176,25 одиниць, вакантних – 42,75 одиниць, що складають 19,5% від загальної чисельності штатних посад.

Станом на 31.12.2017 року чисельність працівників складала 185 чоловік (з них: штатних працівників – 141 чол., внутрішніх сумісників – 38 чол. та зовнішніх - 6 чол.). При цьому кількість зайнятих посад становила 179,25 одиниць, вакантних – 39,75 одиниць, що складають 18,2% від загальної чисельності штатних посад (вакансій за загальним фондом – 28 од., що відповідно – 13,5%).

Станом на 31.12.2018 року чисельність працівників складала 185 чоловік (з них: штатних працівників – 136 чол., внутрішніх сумісників – 34 чол. та зовнішніх - 15 чол.). При цьому кількість зайнятих посад становила 172,75 одиниць, вакантних – 46,25 одиниць, що складають 21,1% від загальної чисельності штатних посад (вакансій за загальним фондом – 32,5 од., що відповідно – 15,8%).

Таким чином, при незмінних 219 штатних одиницях упродовж 2016 – 2018 років, вакантними були 42,9 посади, що складають 19,6% від загальної чисельності штатних посад (вакансій за загальним фондом – 34,4 од., що відповідно – 16,3%).

Інститут газу НАН України останніми роками виконує важливі наукові дослідження, пов'язані зі створенням енергоефективних технологій одержання нових матеріалів (в тому числі, наноматеріалів), використання альтернативних видів палива, захисту навколишнього середовища та утилізації відходів. Зроблено ряд важливих впроваджень технологій, що дозволило вирішити ряд проблем в енергетиці, зокрема, підвищення ефективності існуючих потужностей, перехід на альтернативні палива, заміщення імпортованих енергоносіїв.

Штатна чисельність працівників Інституту газу НАН України відповідає рівню задач, які ставляться перед Інститутом. Значна кількість вільних вакансій зумовлена хронічним недофінансуванням, про яке також свідчить звіт Державної аудиторської служби України.

У зв'язку із наведеними в акті Держудитслужби (с. 35, абзац перший) твердженнями про встановлену значну частку вакантних посад в Державній науковій установі «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України» (далі – ДНУ НТК ІМК) протягом 2016-2018 рр. повідомляємо, що згідно даних форми 3 «Інформація про кількість штатних посад (ставок) та фонд оплати праці в наукових установах і організаціях НАН України» ДНУ НТК ІМК, яка щорічно подається установою до НАН України, кількість штатних вакантних ставок за загальним фондом державного бюджету у 2016 році була 1,0 (менше 1% від загальної кількості ставок за загальним фондом державного бюджету), а протягом 2017 та 2018рр. вакантних ставок за загальним фондом державного бюджету в установі взагалі не було. За спеціальним фондом державного бюджету кількість вакантних ставок протягом 2016-2018 склала 8, 9 та 8 відповідно, що складало 1-2% загальної кількості ставок за спеціальним фондом державного бюджету за цей період.

Стор. 36. Щодо Інституту Івана Франка НАН України

Інституту Івана Франка НАН України не дублює тематику Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Ці установи співпрацюють над виконанням тем, які мають загальнонаціональне значення. Шевченкознавчі дослідження Інституту Івана Франка були епізодичними, пов'язаними з тим, що науковці Інституту Івана Франка брали участь у створенні «Шевченківської енциклопедії» у 6 т., яку підготував Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Центральним у науковій діяльності Інституту Івана Франка є дослідження життя і творчості Івана Франка. Інститут Івана Франка – єдина академічна установа, головне призначення якої – франкознавча проблематика. При цьому у створенні важливого загальнонаціонального проекту «Франківська енциклопедія» у 7 томах Інститут Івана Франка об'єднує зусилля з Інститутом літератури ім. Т. Г. Шевченка, де зберігаються архів і бібліотека І. Франка. У співпраці обох установ Інститут Івана Франка виконує незамінні функції: у ньому працюють досвідчені й молоді франкознавці; його науковці мають змогу опрацьовувати багаті львівські архіви та бібліотеки, збирати літературу, яку видається на теренах

Західної України й далеко не в повному обсязі потрапляє до Києва, групувати навколо проекту фахівців з інших львівських інституцій.

Науковці Інституту Івана Франка відповідно до робочих планів виконують такі франкознавчі проекти, за які не беруться жодні інші інституції чи окремі вчені: системне, коментоване видання «Додаткові томи до Зібрання творів у п'ятдесяти томах» І. Франка (в академічному видавництві «Наукова думка» підготовано до друку т. 56), укладання систематичних бібліографічних покажчиків із сучасного франкознавства. Цим визначається унікальне місце цієї науково-дослідної установи у сучасному франкознавчому процесі.

Водночас Інститут Івана Франка НАН України зорієнтований на поглиблене дослідження й видання творчості інших західноукраїнських письменників, а також пізнання мультикультурного літературного процесу в Галичині.

Франкознавство потребує розвиватися і у Львові, де є меморіальні пам'ятки, величезні бібліотечні фонди, сформовані молоді кадри, існує величезний потяг до вивчення творчості І. Франка та інших галицьких письменників. Для розвитку академічного літературознавства й міждисциплінарного франкознавства у Львові є значний кадровий потенціал серед випускників Львівського національного університету імені Івана Франка.

Українська література, давня, нова й сучасна, настільки багата й в силу багатовікової дискримінації так мало вивчена, що для її дослідження, особливо у світовому контексті, замало одного академічного інституту в Києві.

Стор. 36. Щодо Міжнародної школи україністики.

Основним напрямком наукового дослідження у проектах Міжнародної школи україністики є міжнародні польсько-українські культурні зв'язки. В межах цієї галузі Міжнародна школа україністики займається дослідженням і популяризацією здобутків польської україністики.

Істотною, як у науковому, так і прикладному вимірі, є популяризаційна діяльність Міжнародної школи україністики, що сприяє розвитку міжкультурного діалогу. Діяльність пов'язана зокрема з якісним перекладом і публікацією творів видатних польських письменників і поетів.

В зв'язку з вищезазначеним твердження про подібність функцій Міжнародної школи україністики НАН України із іншими науковими установами є необґрунтованим.

Стор. 36. Твердження про дублювання Інститутом народознавства НАН України тематики Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського.

Інститут народознавства НАН України є єдиною в Україні інституцією, в якій тривалий час систематично і ґрунтовно розвиваються гендерні студії в історико-етнологічних дослідженнях. З 1995 р., суголосно з процесами формування та утвердження державної політики забезпечення гендерної рівності, тут були започатковані фундаментальні дослідження гендерних аспектів традиційної культури та історичного досвіду українців у межах етнологічних, фольклористичних та соціально-антропологічних тем. Студії з гендерної антропології та жіночої історії спрямовані на з'ясування національної специфіки

гендерних відносин та виявлення історичних витоків гендерної нерівності в українському суспільстві задля ефективнішого подолання гендерної дискримінації в сучасній Україні.

Напрацювання фахівців установи лежать у руслі світових наукових тенденцій та засновані на сучасній теоретико-методологічній базі завдяки тому, що низка науковців Інституту народознавства здобули престижні наукові стипендії та пройшли стажування у провідних дослідницьких установах світу (Гарвардський Університет, Університет Ратгерс (США), Колумбійський Університет, Лундський Університет (Швеція), Альбертський університет (Канада), Центрально-Європейський Університет (Угорщина), тощо), де під керівництвом учених світового рівня мали змогу опанувати новітні підходи у ділянці гендерних студій в історичних науках.

Варто підкреслити також, що у науковій програмі дослідження динаміки трансформації духовно-естетичної сфери українського мігранта в іноетнічному середовищі задіяний тільки Інститут народознавства НАН України. Особливістю досліджень з міграційних студій, які проводить установа, є вивчення міграцій з перспективи індивіда, тобто у фокусі опиняються життєвий світ мігрантів, а також трансформації їхнього духовного життя внаслідок участі в міграційних процесах. Протягом 2014–2017 рр. Інститут брав участь у міжнародному дослідницькому проекті, фінансованому Європейським Союзом, “Transnational Migration in Transition: Transformative Characteristics of Temporary Mobility of People (EURANET)”. Також науковці Інституту були учасниками трьох міжнародних проектів, спрямованих на вивчення повсякдення українських мігрантів у Франції (2018), Польщі (2019) та США (2019).

Лише в Інституті народознавства розвиваються дослідження усіх видів сакрального мистецтва. Тільки тут комплексно вивчається мистецтво Західної України у тісних взаємозв'язках з польським, чеським і словацьким мистецтвом.

Важливого значення набула також наукова діяльність Інституту в умовах російської агресії на східних кордонах Української держави, ця діяльність спрямована на необхідність формування історичної пам'яті як невід'ємної складової національної ідентичності та формування об'єктивного розуміння минулого як важливого соціокультурного феномену колективної самоідентифікації. Ці проблеми вивчаються та розкриваються в ряді досліджень, серед яких: «Соціально-харитативна діяльність в умовах військових протистоянь XXI століття», «Долаючи розломи» (аналітичні записки у 3-х частинах де досліджуються виклики та перспективи інтеграції українців в умовах тривалого збройного конфлікту на Сході України, розвиток громад, які якісно змінюються через активні вимушені переселення).

Отже тематика Інституту народознавства НАН України не збігається з дослідницькими темами Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського, які концентрують увагу передусім на вивченні центральних, східних, південних та північних теренів України.

Стор. 37. Щодо дублювання наукових напрямів діяльності ДУ «Інститут еволюційної екології НАН України» та Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України.

Аудитори стверджують, що Інститут ботаніки ім.М.Г.Холодного та ДУ «Інституту еволюційної екології НАН України» виконують подібні завдання, що не відповідає дійсності. Так, на відміну від Інституту ботаніки та Інституту зоології (до речі, в Інституті еволюційної екології майже половина наукових співробітників є екологами, зоологами, а також є географи та біофізики, а не лише ботаніки, як помилково робить висновок держаудитслужба) в Інституті еволюційної екології проводяться наукові дослідження екологічних проблем, що передбачає одночасне вивчення усієї сукупності біоти, особливо симбіотичних систем, наприклад таких, як найбільша наземна система рослини—запилувачі, що має фундаментальне значення у забезпеченні стійкості природних екосистем та агробіоценозів. Вивчення екологічного, еволюційного і етологічного аспектів цієї проблеми потребують поєднання зусиль висококваліфікованих спеціалістів ентомологів, етологів, ботаніків, екологів, біофізиків за наявності унікального сучасного обладнання, яке є в Інституті. Наразі в Україні на світовому рівні такі задачі не можуть бути вивченими в будь-яких інших наукових установах, окрім Інституту еволюційної екології. Навіть у напрямку екології рослин в Інституті еволюційної екології вирішуються задачі з дендроекології та, особливо, дендрохронології, які не є предметом досліджень Інституту ботаніки та не входять в коло завдань, що вирішуються цим Інститутом. Унікальність і ефективність Інституту еволюційної екології НАН України підтверджується публікаціями отриманих співробітниками результатів у найвпливовіших наукових журналах світу: Scientific Data (Nature Publishing Group), Ecology (USA), Frontiers in Plant Science, Journal of Experimental Biology, Arthropod Structure and Development, Dendrochronologia, Dendrobiology, Diversity, Zootaxa та багатьох інших. Лише за останні 3,5 роки в таких журналах співробітниками надруковано понад 100 робіт.

Питання про ефективність використання значної кількості вільних площ трьох будівель, що не експлуатувались у період до закінчення судових спорів, є неправомірним, оскільки вказані площі є загальними, які включають підвали, горища та допоміжні приміщення, непридатні для використання під робочі місця. Наприклад, у найбільшій з цих будівель – будинку для підготовки посадкового матеріалу – загальною площею 395,6 кв.м наявні лише чотири кабінети для розміщення працівників, а інші площі призначені саме для підготовки посадкового матеріалу.

Стор. 38-39 та 57-59. Щодо інших питань діяльності ДУ «Інститут еволюційної екології НАН України».

Стосовно віднесення частини витрат на утримання садівників, квітників, робітників зеленого будівництва за рахунок загального фонду – то аудиторам під час збору ними інформації в Інституті було надано вичерпну відповідь з цього питання і ніяких аргументованих заперечень не було представлено в матеріалах перевірки, підписаних представниками Держаудитслужби, й ніде не відображено. Чому знову виникає це питання незрозуміло, оскільки науковцями ДУ «Інститут еволюційної екології НАН України», відповідно до затверджених планів, виконується низка науково-дослідних робіт на території парку. Ці роботи потребують залучення додаткового персоналу задля підтримання об'єктів досліджень, а саме рослин парку, у належному стані, а також технічного супроводу

у період проведення досліджень, при цьому наявність допоміжного персоналу та інших працівників передбачена паспортами бюджетних програм, за якими фінансується Інститут. Наприклад: під час виконання фундаментальної НДР «Стратегії адаптації видів рослин, тварин і грибів за різних умов антропогенної трансформації» (2017-2019 рр.) робітниками в парку створюються та доглядаються дослідні ділянки по вивченню антропогенного навантаження на рослинний світ; під час виконання НДР «Збереження природно-історичної спадщини та збагачення біотичного різноманіття парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Феофанія» (2015-2017 рр.) та «Наукові засади просвітницького потенціалу ППСМ «Феофанія»» (2017-2019 рр.) – робітниками здійснювався догляд за дослідними ділянками, де знаходились колекції декоративних рослин, які використовувались для створення нових селекційних сортів (на що вже отримано авторські свідоцтва) та вивчення особливостей культивування цих рослин в умовах міста.

Також відділ дендрології та паркознавства Інституту спільно з відділом фітоекології проводить низку робіт з виведення та дослідження можливостей використання нових видів і сортів багаторічних декоративних рослин на території парку, що потребує постійного догляду з боку садівників, квітників, робітників зеленого будівництва та інших робочих професій, у тому числі трактористів, машиністів тощо.

Використання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Феофанія» при виконанні програм досліджень приносить значний економічний та соціальний ефект, оскільки Інститутом зменшено до мінімуму відрядження працівників (що дає економію коштів та робочого часу науковців) та дослідження проводяться в екстремальних для організмів рослин і тварин екологічних умовах (близькість мегаполісу, значне антропогенне навантаження). Результати цих досліджень є вкрай актуальними, особливо в умовах глобальних змін клімату, а також затребувані й публікуються співробітниками Інституту в провідних рейтингових наукових виданнях та широко цитуються іноземними фахівцями.

Стосовно зауваження, що у структурі власних надходжень Інституту кошти, що надійшли від основної господарської діяльності становлять лише 3 % від додаткової господарської діяльності, то ми вже надавали відповідь про те, що основною діяльністю інституту є не господарська, а проведення фундаментальних наукових досліджень. Тим не менш, у 2019 році за проектами Міністерства енергетики та захисту довкілля України та Сумської облдержадміністрації, які було виграно за тендерними процедурами, виконано робіт на суму 915 тис. 500 грн., що в 2019 році за основною діяльністю склало 22,3 % від власних надходжень до спеціального фонду.

Стосовно скорочення попиту на відвідування парку - це не вірна інформація, оскільки штучно було взято для прикладу першу половину 2019 року, коли через постійні несприятливі умови була дуже низька відвідуваність. Наприклад, протягом усіх травневих свят, коли зазвичай спостерігається пік відвідування парку, у 2019 році постійно щоденно йшли дощі - до речі, наш Інститут має власну професійну метеостанцію виробництва США, й в Інституті вже наявна велика база метеорологічних даних за останні 8 років. Ми показували представникам Держаудитслужби метеорологічні данні за цей період. Крім того, у 2019 році кількість відвідувачів парку була майже аналогічною за минулорічний показник й

за відвідування парку було отримано 4 108 394 грн. (у 2018 році було отримано 3 920 801 грн.).

Разом із тим слід відзначити, що Інститут не може збільшувати навантаження відвідувачами на парк "Феофанія", оскільки це не парк культури та відпочинку, а територія природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, яка потребує бережного ставлення, охорони та збереження.

Стосовно оголошень про діяльність парку на веб-сайтах.

Аудиторам надавалась вичерпна інформація про те, що такі оголошення було переведено на веб-сайт "Facebook", який користується значно більшим (у сотні разів) попитом серед відвідувачів. Саме задля економії коштів вся інформація про парк була переведена до Фейсбуку.

Стосовно охоронного зобов'язання на територію парку "Феофанія" аудиторам вже надавалась вичерпна інформація про те, що Інститут не може отримати таке охоронне зобов'язання через відмову одного із землекористувачів парку, а саме Свято-Пантелеймонівського жіночого монастиря, підписувати такий документ, а на частину території парку, що належить Інституту, Мінприроди відмовляється надавати окреме охоронне зобов'язання. Інститут і Президія НАН України, а також особисто Президент НАН України, академік НАН України Б.Є.Патон, починаючи з 2012 року, коли парк було передано Інституту, багаторазово звертались до Мінприроди стосовно вирішення цього питання, але воно так і не зрушилося з місця не за нашої вини, бо частина земель парку у 2007 році була незаконно вилучена та передана монастирю, який відмовляється від погодження такого зобов'язання.

Стосовно оформлення права постійного користування земельними ділянками парку "Феофанія". Інститутом вже оформлене таке право на всі без винятку земельні ділянки парку. Інші земельні ділянки, вказані в акті Держаудитслужби, Інституту не належать і тому оформленню права постійного користування не підлягають.

Стор. 40. Щодо Інституту археології НАН України.

В Акті Державної аудиторської служби України зазначено, що Інститут археології НАН України нібито у порушення норм статті 12 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» через видачу відкритих листів делегував свої повноваження із проведення науково-рятивних археологічних досліджень іншій установі, з чого робиться висновок, що з огляду на факт делегування Інститутом втрачено певні надходження від діяльності, оскільки дані дослідження виконуються іншими організаціями, а не безпосередньо Інститутом.

Наведене твердження є необґрунтованим, оскільки базується на неправильному прочитанні статті 12 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» та ігнорує контекст інших норм чинного пам'яткоохоронного законодавства.

Так, згадана стаття 12 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» визначає статус Інституту археології НАН України і, серед іншого, перераховує напрями діяльності установи. Водночас у чинній редакції цієї статті жодним чином не артикулюється, що весь перелік відповідних прав, зокрема, право

на проведення наукових досліджень археологічних об'єктів належить винятково інституту. Водночас набуття права на проведення археологічних досліджень докладно врегульоване статтею 11 Закону України «Про охорону археологічної спадщини», статтею 35 Закону України «Про охорону культурної спадщини» та іншими положеннями чинного законодавства.

В самій статті 12 окремо зазначається, що Інститут археології не лише самостійно організує і проводить археологічні дослідження, а й *координує відповідні дослідження, що здійснюються на території України іншими науковими установами та організаціями, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.*

Коло суб'єктів, яким надається право проведення археологічних досліджень і процедура набуття цього права окремо регулюється законодавством. Зокрема, передбачається отримання дослідниками згаданих кваліфікаційних документів (відкритих листів). Водночас факт отримання дослідником відкритого листа лише підтверджує його кваліфікацію для виконання робіт археологічного характеру, *але не надає безпосереднього права на проведення археологічних досліджень.* Для набуття такого права особа, що отримала кваліфікаційний документ (відкритий лист) повинна отримати *дозвіл центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини* (Міністерство культури України). Дана процедура регулюється статтею 35 Закону України «Про охорону культурної спадщини» та Порядком видачі дозволів на право проведення археологічних розвідок, розкопок, затвердженим Постановою КМУ № 316 від 13 березня 2002 р.

Окремо слід зазначити, що право на проведення археологічних досліджень набувається дослідниками як фізичними особами, однак законодавство визначає необхідність їх правового зв'язку з певними спеціалізованими науковими організаціями. Так, стаття 14 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» вказує, що археологічна експедиція може утворюватися *Інститутом археології Національної академії наук України, науковими установами Національної академії наук України, в яких є археологічні відділи, вищими навчальними закладами III або IV рівня акредитації державної форми власності в межах програм підготовки студентів, адміністраціями історико-культурних заповідників, музеями державної та комунальної форми власності, у штаті яких працюють археологи, які мають відповідну кваліфікацію, підтверджену кваліфікаційним документом, що вказує на доволі широке коло відповідних суб'єктів.*

Крім того, кваліфікаційні документи (відкриті листи) видаються не Інститутом археології НАН України, а Кваліфікаційною радою – незалежним колегіальним органом, що створений на підставі статті 35 Закону України «Про охорону культурної спадщини». До складу Кваліфікаційної ради на рівні з фахівцями Інституту археології НАН України входять спеціалісти-археологи, що представляють Міністерство культури України, вищі навчальні заклади, історико-культурні заповідники, профільні громадські організації. Інститут археології виконує лише технічні функції з видачі відкритих листів, рішення про видачу або відмову у видачі яких належить виключно до компетенції зазначеної Кваліфікаційної ради.

Видається хибною також позиція, що Інститут археології НАН України нібито делегував свої повноваження підпорядкованому державному підприємству «НДЦ «Охоронна археологічна служба України». Інститут археології НАН України не є засновником жодної юридичної особи і відповідно не має таких у своєму підпорядкуванні, адже засновником вказаного державного підприємства є безпосередньо Національна академія наук України. Таким чином, відсутній сам факт підпорядкованості підприємств та делегування їм прав чи повноважень з боку Інституту. Принагідно варто наголосити, що відповідно до закону кваліфікаційні документи (відкриті листи) видаються не організаціям, а конкретним дослідникам, фаховий рівень яких убачається достатнім для проведення певних досліджень.

Отже, немає правових підстав вважати, що господарська діяльність ДП «НДЦ «Охоронна археологічна служба України», спричинила будь-яку втрату фінансових надходжень Інститутом археології НАН України. Таким чином, зазначене зауваження має бути вилучене, як таке, що не є обґрунтованим.

Стор. 41. Стосовно дублювання функцій підрозділів апарату Президії НАН України та Центру досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України.

Вказані положення щодо дублювання діяльності Центру досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України та підрозділів апарату Президії НАН України є безпідставними та такими, що суперечать визначеним законодавством функціям наукових установ, зокрема, стосовно проведення наукової і науково-технічної експертизи.

Центр є науковою установою, основною діяльністю якого є проведення наукових досліджень. Відповідно до Статуту Центру (п. 2.2) – Центр здійснює:

- проведення фундаментальних та прикладних науково-дослідних робіт у галузі авторського права, права промислової власності, антимонопольного законодавства, охорони інтелектуальної власності та передачі технологій;
- вдосконалення правових та економічних засад охорони наукових результатів в НАН України;
- участь у підготовці проектів нормативно-правових актів України та нормативних актів Національної академії наук України у сфері охорони інтелектуальної власності та передачі технологій;
- здійснення заходів з охорони прав інтелектуальної власності та правового забезпечення трансферу технологій в наукових установах та організаціях НАН України відповідно до рішень і доручень Президії НАН України;
- проведення наукової і науково-технічної експертизи;

Одним з результатів проведення наукових досліджень Центром є розробка пропозицій щодо вдосконалення врегулювання охорони прав інтелектуальної власності в НАН України, що передаються до Президії НАН України.

Отже висновки звіту (стор. 41) щодо дублювання діяльності ЦДІВТТ НАН України та підрозділів апарату Президії НАН України є хибними та не враховують визначену законодавством компетенцію наукових установ.

Стор. 42-43. Щодо установ Відділення інформатики НАН України, функції яких дублюються та дублюють функції Державного агентства з питань

електронного урядування, перетвореного на Міністерство цифрової трансформації України.

Ці висновки абсолютно не відповідають дійсності. Кожна з установ Відділення відповідно до своїх Статутних документів виконує дослідження та розробки за *різними* напрямками наукової діяльності, які затверджені Президією НАН України.

Зокрема, Інститут програмних систем НАН України – за напрямками:

- теоретичні та прикладні проблеми розробки систем і технологій програмування, моделі і засоби програмної інженерії, проблеми оцінки і забезпечення якості, стандартизації та сертифікації програмних систем;
- формально-логічні основи, методи і засоби створення інтелектуальних інформаційних систем, банків даних та знань;
- математичні моделі, методи та програмне забезпечення для створення складних розподілених комп'ютерних систем.

Інститут проблем реєстрації інформації НАН України – за напрямками:

- фізичні основи, принципи, методи та системи реєстрації і перетворення інформації, створення технології довгострокового зберігання цифрової інформації;
- теоретичні основи і прикладні методи створення комп'ютерних інформаційно-аналітичних систем, дослідження та розробка методів захисту інформації в комп'ютерних системах і мережах, створення систем підтримки прийняття рішень;
- розробка методів створення системи комп'ютерних мереж банків даних, баз даних і баз знань;
- створення систем відтворення інформації з раритетних носіїв;
- теоретичні основи і прикладні методи комп'ютерного моделювання;
- створення автоматизованих систем моніторингу множини рухомих об'єктів у реальному часі.

За згаданими напрямками установами Відділення отримано низку важливих наукових результатів, які містяться у річних звітах установ, а також у звітах за відомчою та конкурсною тематикою. Реалізації прикладних розробок передують тривалі фундаментальні дослідження, які є основною діяльністю установ НАН України.

Установи Відділення співробітничать із багатьма державними інституціями, зокрема, ДСНС, Держприкордонслужбою, МЗС України, СБУ, різними підрозділами Міноборони України, іншими органами державної влади, виконуючи їхні замовлення.

Установи Відділення інформатики НАН України тісно співпрацюють з Державним агентством з питань електронного урядування України (зараз – Мінцифри України), *функцією якого є формування державної політики в галузі інформатизації і реалізації цих функцій через державне замовлення.* Так, лише у 2018 р. фахівцями Інституту кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України до Державного агентства з питань електронного урядування України надано рекомендації щодо Проекту наказу "Про затвердження вимог до форматів даних

електронного документообігу в органах державної влади". Надано низку пропозицій стосовно документів у сфері електронних довірчих послуг, а саме:

- проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку проведення процедури оцінки відповідності у сфері електронних довірчих послуг"

- проекту наказу Міністерства юстиції України "Про затвердження Порядку ведення Довірчого списку"

- проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження обов'язкових вимог до Довірчого списку"

- проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Вимог у сфері електронних довірчих послуг та Порядку перевірки дотримання вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг"

- проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності"

- проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємного визнання українських та іноземних сертифікатів відкритих ключів, електронних підписів, а також використання інформаційно-телекомунікаційної системи центрального засвідчувального органу для забезпечення визнання в Україні електронних довірчих послуг, іноземних сертифікатів відкритих ключів, що використовуються під час надання юридично значущих електронних послуг у процесі взаємодії між суб'єктами різних держав».

- проекту наказу Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Про встановлення вимог з безпеки та захисту інформації до кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг та їхніх відокремлених пунктів реєстрації»

- проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері надання електронних довірчих послуг та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації"

- проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації».

Отже, установи Відділення інформатики розробляють наукові основи нових технологій і складних систем, а органи державної влади (державні агентства, міністерства) здійснюють формування державної політики і дають державне замовлення на створення нових технологій, систем або іншої продукції. Тому ні про яке дублювання функцій не йдеться. Також аудитом не було виявлено фактів дублювання тематики різними установами Відділення.

Стор. 43, 44, 46, 49, 107, 109 Академія не виконала вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2018 №589 «Деякі питання наукових установ (організацій, підприємств), що перебувають у віданні Національної академії наук України, національних галузевих академій наук» далі – постанова-589), не впорядкувала мережу своїх організацій.

НАН України листом від 11.12.2019 № 9з/2012-6 зокрема надавала інформацію про вжиті НАН України заходи на виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2018 №589 «Деякі питання наукових установ (організацій, підприємств), що перебувають у віданні Національної академії наук України, національних галузевих академій наук» щодо розробки нормативно-правового акту з упорядкування переліку установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні Національної академії наук України, де детально пояснила про вжиті протягом останніх більш ніж півтора десятка років заходи з упорядкування та оптимізації мережі організацій, які перебувають у її віданні.

Також були окреслені дві головні причини такого стану. Це неузгодженості між державними реєстрами (ЄДР, ЄРОДВ, ЄДРПОУ) та відсутність спрощеного порядку ліквідації «мертвих» організацій. Академія направляла відповідні пропозиції, в тому числі законопроект, для вирішення цього питання до МОН, Мінекономіки України, народним депутатам. Проте позитивної реакції не було.

Вирішення вказаних питань виходить за межі повноважень НАН України.

Стор. 45. Щодо території Інституту газу НАН України

Щодо захаращеності території, то воно тимчасове і пов'язане з проведенням ремонту, а саме встановлення великої кількості енергозберігаючих вікон, за позабюджетні кошти. Це спричинило тимчасове захаращення території будівельним сміттям та переміщеним рухомим майном.

Стор. 48. Державне підприємство "Науково-дослідний центр екологічного маркетингу та інжинірингу" НАН України" не звітує перед Академією з 2018 року.

Твердження не відповідає дійсності. В НАН України наявні всі звіти підприємства з 2009 року.

Стор. 48. Існують лише на папері Миколаївське регіональне відділення науково-дослідного Інституту козацтва Інституту історії України Національної академії наук України та Центр системних досліджень і розвитку Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України.

Обидві установи перебувають в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР). Перша установа перебуває у стані припинення. Другу можливо ліквідувати лише за спрощеним порядком.

Стор. 49. Зокрема 12 підприємств не виконують своїх статутних завдань.

В умовах обмеженості фінансування НАН України в цілому, наукові установи не мають можливості надавати і оплачувати свої замовлення підприємствам дослідно-виробничої бази.

Стор. 50. Державне підприємство «Дослідний завод Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України» накопичило борги з оплати праці на суму 530 тис. грн.

Заборгованість із заробітної плати Дослідного заводу Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України, з моменту призначення директором заводу

Р.Н.Ісамбекова, зменшилась на понад 300 тис. грн. У повному обсязі виплачується поточна заробітна плата. Заборгованість перед Пенсійним фондом України відсутня.

Причинами виникнення заборгованості є хронічне недофінансування наукової сфери в державі, а також відсутність профільних та місцевих замовлень.

Стор.51 абз. 2. «Аналогічно Державне підприємство «Санаторій-профілакторій «СЛАВУТИЧ» Концерну «АЛКОН» НАН України не працює за профілем, збиткове (за 2018 рік розмір збитку становить 161,0 тис. грн, розмір нерозподіленого збитку – 1212,0 тис. грн), за обліком рахується прострочена заборгованість з оплати праці та податкова заборгованість на суму 581,4 тис. грн, облікові та первинні документи (у тому числі ті, що підтверджують заборгованість) відсутні, як і відсутні документи, які підтверджують заборгованість перед колишнім керівником, як підзвітної особи, на суму 408,2 тис. грн; частина медичного та іншого обладнання відсутні».

З метою покращення результатів роботи та усунення збитковості ДП «СП Славутич», за ініціативою Ради директорів НТАК (Алкон) НАН України, Президією НАН України був проведений конкурс на заміщення посади керівника ДП «СП Славутич» та за результатами конкурсу у другому півріччі 2018 року змінено керівника цього підприємства. Крім того, органом управління у III-му кварталі 2018 року проведений аудит фінансово-господарської діяльності ДП «СП Славутич». Результати аудиторської перевірки було розглянуто балансовою комісією НАН України та надані рекомендації для відновлення роботи ДП «СП Славутич», а саме:

1. Вирішити кадрові питання та забезпечити ведення бухгалтерського обліку відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
2. Докласти максимум зусиль щодо погашення податку на землю та заборгованості по заробітній платі.
3. Забезпечити проведення інвентаризації основних засобів та матеріальних цінностей.
4. Для якісного надання послуг за проживання створити відповідні для цього умови.

Враховуючі гостру нехватку коштів та незадовільний стан матеріально-технічної бази, що ускладнювало надання оздоровчих послуг, ДП «СП Славутич» змушено було починати з надання необхідних в теперішній час послуг з розміщення військовослужбовців ЗСУ та Національної гвардії для тимчасового проживання в період ротації. Отримані кошти витрачаються на забезпечення поточної діяльності підприємства та сплату боргів, зокрема податкової заборгованості, яка утворилась в попередні роки. Усі завдання балансової комісії виконанні, за результатами роботи у 2019 році Державне підприємство «Санаторій-профілакторій «СЛАВУТИЧ» Концерну «АЛКОН» НАН України має позитивну динаміку, зокрема за 9 місяців 2019 року :

- отримано чистий фінансовий результат – прибуток – 19 тис. грн.;
- для розвитку матеріально-технічної бази підприємства капітальні інвестиції за II півріччя 2018 року склали – 85,4 тис. грн.; за 9 місяців 2019 – 52,9 тис. грн.

Проводяться роботи з поточного ремонту обладнання та приміщень, обслуговування та ремонт інженерних мереж та систем, підтримується у належному санітарному стані територія;

- за 2018 – 2019 роки виплачена, заборгованості немає. В залишку не виплачена заробітна плата лише за попередні роки, але до підприємства ніхто з працівників не звертався (зі слів колишніх працівників з ними розраховалися готівкою), а позови до суду деяких колишніх працівників були залишені судом без задоволення;

- заборгованість до бюджету обліковується лише з податку на землю, але за 9 місяців 2019 року нараховано податку на землю – 207,5 тис. грн., сплачено цього податку – 266,5 тис. грн., чим забезпечено зменшення податкової заборгованості на 59 тис. грн.

Стор. 51. Щодо занепаду бази відпочинку Інституту газу НАН України.

База відпочинку ІГ НАНУ є збитковою, керівництвом Інституту прийнято стратегічне рішення про відмову від її експлуатації. Для цього наразі проводиться списання майна та консервація бази, оскільки без цього не можна зняти цілодобову охорону (оплата праці якої складає основну частину витрат), виходячи з вимог зберігання майна та пожежної безпеки.

Стор. 51, абзац 5. Щодо бази відпочинку «Оріль» Інституту геотехнічної механіки ім. М.С.Полякова НАН України.

База відпочинку «Оріль», на утримання якої було використано коштів на загальну суму 1066,8 тис. грн за період з 01.01.2016 по 30.06.2019, утримується Інститутом геотехнічної механіки ім. М.С.Полякова НАН України за рахунок коштів спеціального фонду бюджету.

Стор. 52 абз. 2. Зокрема, державне майно - будівлі готелю та ресторану «Феофанія», вартістю 39062,6 тис. грн (6620,2 кв. м.) знаходяться у володінні Приватного підприємства «ГК «Феофанія», який безкоштовно його використовує. З 2004 року тривали судові розгляди щодо витребування цього майна з приватного підприємства, проте останнє рішення прийнято не на користь Академії - будівлі готелю та ресторану «Феофанія» залишено в користуванні приватного підприємства (із залишенням цього майна в державній формі власності). Окрім того, суд зобов'язав Академію сплатити 925,05 тис. гривень на користь ПП «ГК «Феофанія» у вигляді судового збору.

Твердження не відповідає дійсності. Будівля готелю по вул. Метрологічній з рестораном загальною площею 6620,2 кв.м на сьогодні зареєстровані за Державою в особі НАН України та закріплені на праві оперативного управління на балансі ДЖКП НАН України.

Стор.52 -53. Прикладом такої діяльності є те, що Академія не привела тарифи та структуру тарифів державного житлово-комунального підприємства НАН України (далі - ДЖКП) на утримання будинків і споруд та прибудинкових територій до рівня економічно-обґрунтованих витрат, а встановила їх на рівні від 2,7 грн до 3,50 грн (постанови Бюро Президії НАН України від 11.07.2014 № 181,

від 16.11.2016 № 241, від 20.12.2017 № 348). Проте зазначені тарифи у середньому майже втричі менші від фактичної собівартості таких послуг - від 4,51 грн до 18,12 гривень.

Аналогічно, ДЖКП застосувало тарифи для мешканців гуртожитків, встановлені постановами Бюро Президії НАН України, у розмірі 5,5 грн, які в середньому уп'ятеро менші від фактичної собівартості таких послуг - від 26,03 грн до 38,12 гривень.

Відповідно до чинного раніше законодавства тариф, його структура, періодичність та строки надання послуг затверджувалися рішенням органу місцевого самоврядування.

З урахуванням змін в законодавстві та цінової політики України НАН України щороку переглядає вартість показників тарифів (постанови Бюро Президії НАН України від 11.07.2014 № 181, від 16.11.2016 № 241, від 20.12.2017 № 348). Відповідно до статті 12 Закону надання житлово- комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.

До укладання нового договору зборами співвласників (>50%) та визначення розміру витрат на управління (>75%), зберігають чинність на колишніх умовах договори з утримання будинків за тарифом, затвердженим для них органом місцевого самоврядування (КМДА).

У той же час, зі зміною договірної моделі надання послуг і їх правового регулювання, органи місцевого самоврядування тепер не мають повноважень на зміну раніше затверджених тарифів.

Що ж стосується вартості послуги з управління, то вона не буде регулюватися на державному рівні. Ціну визначатимуть мешканці разом із управителем на етапі укладання договору.

Таким чином, до укладання нових договорів на управління зборами співвласників, договори з утримання будинків продовжують діяти за останнім чинним тарифом, затвердженим органом місцевого самоврядування (10.2019 № 249).

З огляду на викладене твердження, що НАН України не підвищувала тарифи на утримання будинків і споруд та при будинкових територій чим нанесла збитки ДЖКП НАН України є безпідставними.

Стор. 52. Академія не вжила достатніх заходів щодо покращення фінансового стану своїх підприємств та/або їх ліквідації (реорганізації).

Академія не має можливості покращити фінансовий стан підприємств внаслідок відсутності профільних та місцевих замовлень та хронічного недофінансування наукової сфери в державі. Також академія здійснює всі можливі заходи з оптимізації мережі своїх організацій.

Стор. 55 абз. 8. Окрім того, Академія не володіє інформацією щодо квартир та житлових будинків, які обліковуються на балансах підвідомчих установ, де квартири приватизовані фізичними особами (письмовий запит про надання такої інформації надано головному ученому секретарю НАН України Богданову Вячеславу 05.11.2019).

Звинувачення безпідставне та необґрунтоване, щорічно НАН України на

підставі розпорядження Президії НАН України від 04.12.2018 № 684 «Про проведення інвентаризації нерухомого майна НАН України, упорядкування його обліку та оновлення відомостей єдиного реєстру об'єктів державної власності» оновлює інформацію щодо об'єктів майнового комплексу НАН України, в тому числі службових квартир.

Стор. 60. Академія не повністю виконує свої функції з управління державними підприємствами, зокрема щодо затвердження стратегічних та фінансових планів.

Щорічно аналізується виконання біля 180-и фінпланів підприємств.

На жаль, більшість суб'єктів господарювання НАН України знаходяться у важкому фінансовому стані. Підприємства не можуть працювати стабільно прибутково, складати реальні фінансові плани, а тим більш стратегічні, та успішно їх виконувати. Більшість причин такого становища має об'єктивний характер внаслідок специфіки діяльності підприємств НАН України. Державні підприємства НАН України створені з метою випробувань і доопрацювання наукових розробок інститутів, апробації, проведення виробничої перевірки і впровадження їх у виробництво, організаційно-господарського забезпечення науковим установам Академії умов для проведення досліджень та іншої господарської діяльності. Але у зв'язку з обмеженим бюджетним фінансуванням наукових установ останні не мають можливості замовляти згадані роботи в достатньому обсязі, а більшість суб'єктів господарювання не може самостійно забезпечити себе замовленнями, які б давали можливість працювати ефективно, особливо в умовах постійного росту вартості енергоносіїв і необхідності підвищення заробітної плати. Більшість суб'єктів господарювання НАН України працює за разовими договорами.

Крім того існує низка підприємств, які можна віднести до планово-збиткових. Наприклад, підприємства, які обслуговують потреби Академії, підприємства соціальної сфери, Державне житлово-комунальне підприємство. Вони працюють на межі беззбитковості, але не завжди можуть уникнути збитків.

Слід зауважити також, що відповідальність підприємств за відсутність фінпланів чи не надання звітності органу управління практично відсутня.

Пропозиції щодо розгляду результатів фінансово-господарської діяльності та доцільності перевірок підприємств НАН України регулярно готуються для розгляду на Балансовій комісії НАН України і прийняття відповідних рішень.

Стор. 61. 76 підприємств не звітують перед Академією, та про них відсутні відомості, однак вони і досі включені до мережі НАН України.

Ці підприємства знаходяться в ЄДР і включені до переліку за пропозицією МОН України. Більшість цих підприємств «мертві» і ліквідувати їх можливо лише у спрощеному порядку.

Стор. 65, абз. 1, 2. Постановою Бюро Президії України від 15.10.2014 № 216 Академія затвердила Положення про порядок передачі в оренду майна, що належить до майнового комплексу Національної академії наук України.

Проте аудиторське дослідження засвідчило, що зазначений порядок не сприяє ефективному використанню майна та залученню додаткових коштів від

використання майна. Як наслідок, замість вжиття заходів щодо покращання своєї матеріально-технічної бази та її збереження, керівництво підвідомчих установ діють в інтересах приватних осіб.

Положення регулює дії сторін (осіб) орендних правовідносин під час ініціювання передачі майна в оренду, підготовки та розгляду документів, вивчення попиту, послідовності дій щодо укладання договору оренди та продовження його терміну, визначає умови оренди, припинення та розірвання договору оренди тощо.

Положення - це локальний нормативний документ, спрямований на регулювання дій відповідно до вимог законодавства. Положення переглядається у разі змін законодавства.

Аудитори не зазначають, які саме недоліки або прогалини Положення не сприяють ефективному використанню майна та залученню додаткових коштів від використання майна, а лише помилково роблять висновки, що причиною дій окремих посадових осіб є Положення. Дії посадових осіб потребують окремої правової оцінки, оскільки ці дії здійснювалися з порушенням вимог законодавства та Положення, а не були наслідком дотримання вимог Положення.

Стор. 65. Щодо безоплатно переданого майна.

Щодо земельної ділянки, якою користується ТОВ «БАРИН»: дозвіл на користування прилеглою до орендованого приміщення територією ґрунтувався на положеннях статті 796 Цивільного Кодексу України (Надання наймачеві права користування земельною ділянкою). Вказана ділянка використовується орендарем виключно для власних потреб. Територія, про яку йдеться у зауваженні, належить Інституту і на сьогоднішній день не використовується орендарем. Надання пропозиції щодо паркування самовільно чинив охоронник ТОВ «Охоронний альянс груп», з яким ТОВ «БАРИН» має комерційні відносини.

Що стосується зауваження про відсутність договорів оренди Інституту газу з ТОВ «ДЖИН СЕРВІС ЛТД» та з ТОВ НВФ «ІНГАЗ», йшлося про відсутність додаткових угод на продовження дії вказаних договорів на 2019 рік. Самі договори з ДП «ДЖИН» та від з ТОВ НВФ «ІНГАЗ» є в наявності. Приймаючи до уваги хронічну заборгованість вказаних орендарів, Інститутом прийняте рішення про подання позовів до господарського суду.

Стор. 66, абзаци 4-5. Щодо безкоштовної передачі в користування приміщень Інститутом транспортних систем і технологій НАН України.

За інформацією Інституту транспортних систем і технологій НАН України, Інститут не надавав безкоштовно свої приміщення у використання ні ПАТ «Веста-Дніпро», ні ТОВ «Трансмаг», тим більше використовувати їх в якості складських для зберігання матеріальних цінностей. Право користування співробітниками ТОВ «Трансмаг», яке було з дозволу Президії НАН України внесено до статутного фонду цього ТОВ, не передбачало передачу Інститутом якихось приміщень в користування ТОВ «Трансмаг». Це право передбачало лише можливість присутності співробітників ТОВ «Трансмаг» у цих приміщеннях та проведення спільних робіт разом зі співробітниками Інституту. При цьому, свого часу при проведенні ними спільних наукових розробок і в якості спонсорської допомоги, вказані організації надавали для використання меблі (письмові столи, книжкові

полиці та шафи, стільці тощо), комп'ютерну техніку і т. інше, що використовувались при спільних науково-технічних розробках та які до того ж на сьогодні морально і фізично застаріли. Але для того, щоб забезпечити їх збереження Інститутом вони брались на позабалансовий рахунок згідно з актами зберігання.

Також, за інформацією Інституту транспортних систем і технологій НАН України, в якості спонсорської допомоги для можливості роботи науковців Інституту ТОВ «Трансмаг Інжинірінг» безкоштовно надав практично такі ж речі, які вказувалися вище, а Інститут їх поставив на позабалансовий рахунок згідно з актом тимчасового зберігання за адресою (вул. Далека, б. 2, м. Дніпро). При цьому ТОВ «Трансмаг Інжинірінг» не використовує приміщень Інституту (за адресою вул. Далека, б. 2, м. Дніпро) для збереження якихось своїх цінностей і Інститут йому приміщень не надавав. До того ж слід відзначити, що на прохання Інституту ТОВ «Трансмаг Інжинірінг» здійснює безкоштовно цілодобово охорону приміщень та матеріальних цінностей Інституту, в тому числі на території вул. Далека, б. 2. У Інституту немає фінансових можливостей забезпечити охорону, в той же час відмова від охорони ТОВ «Трансмаг Інжинірінг» привела б до розкрадання матеріальних цінностей Інституту. В цей час Інститутом узгоджуються документи з Управлінням справами НАН України на оренду приміщень за адресою вул. Далека, б. 2.

Стор. 67 абз. 2. Інші підвідомчі установи, які уклали договори та надали майно в оренду, втратили надходження від орендної плати через заниження оцінювачами експертної вартості державного майна, що передається в оренду. Через такі дії надходження від оренди стали меншими розрахунково на 19004,01 тис. грн.

Розрахунок орендної плати за державне майно здійснюється організаціями НАН України відповідно до Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 № 786.

Методика розрахунку передбачає використання такого показника, як ринкова вартість об'єкта оренди, що визначається шляхом проведення незалежної оцінки.

Методика оцінки об'єктів оренди, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.1995 № 629. Оцінка об'єктів оренди проводиться з метою визначення вартості таких об'єктів згідно з положеннями (національними стандартами) оцінки майна та вказаною Методикою з урахуванням положень (стандартів) бухгалтерського обліку для відображення її в договорі оренди та використання під час розрахунку орендної плати.

Висновок про вартість майна приймається (використовується) для розрахунку за наявності позитивного загального висновку рецензента про відповідність звіту про оцінку вимогам нормативно-правових актів з питань проведення оцінки.

Рецензування полягає у неупередженому об'єктивному розгляді оцінки майна особою, яка не має особистої матеріальної або іншої заінтересованості в результатах такої оцінки, відповідно до напряму та спеціалізації її кваліфікаційного

свідоцтва.

При розгляді документів організацій НАН України на надання дозволу НАН України на передачу майна в оренду обов'язково перевіряється наявність позитивного загального висновку рецензента про відповідність звіту про оцінку вимогам нормативно-правових актів з питань проведення оцінки.

За наявності позитивного висновку рецензента у НАН України немає об'єктивних підстав для не прийняття висновку оцінювача щодо вартості об'єкта оренди.

Оцінювачі несуть відповідальність за недостовірність чи необ'єктивність оцінки майна, відповідно до умов договору та закону. НАН України та її організації не відповідають за дії оцінювачів, не вправі втручатися або впливати на професійну діяльність оцінювачів. Оцінювач має право відмовитися від проведення оцінки майна у разі виникнення обставин, які перешкоджають проведенню об'єктивної оцінки, у тому числі будь-яких форм примусу.

Можливі факти заниження оцінювачами вартості майна, що передається в оренду, потребують окремого детального розгляду, аналізу наслідків та відповідного реагування за їх результатами (скарга до Екзаменаційної комісії, звернення до правоохоронних органів тощо).

Розрахунок недоотримання орендної плати зроблений некоректно, оскільки для розрахунку взяті необґрунтовані показники вартості об'єктів оренди, які не враховують технічний стан конкретних об'єктів оренди, їх фактичне місцезнаходження, цільове призначення та інші фактори.

Стор. 68 абз. 4. Не бажаять окремі керівники організації, що віднесені до відання Академії, вживати заходи щодо пошуку додаткових джерел надходжень, маючи у своєму розпорядженні вільні площі, проте змушені нести витрати на їх утримання.

Об'єкти нерухомості Академії запроектовані та побудовані в радянські часи, не враховують сучасні вимоги орендарів до орендованих приміщень, вимоги до енергоефективності. На ринку нерухомості ці об'єкти не є привабливими.

НАН України щоквартально збирає від організацій НАН України інформацію про вільні приміщення та передає її до Фонду державного майна України для публікації інформації про потенційні об'єкти оренди, а також оприлюднює цю інформацію на веб-сайті Управління справами НАН України (<http://www.usnan.org.ua/ua/poo.html>).

Витрати щодо утримання здійснюються з метою збереження в належному стані державного майна.

Стор. 69 абз. 1. Не зацікавлені Академія та організації, що віднесені до відання НАН України, не тільки в збереженні державного майна, але й у визначенні його справедливої вартості. Як наслідок, відомості щодо вартості майна, які вносить НАН України та її підвідомчі установи до Єдиного реєстру об'єктів державної власності (далі - реєстр) та зазначені в обліку, не відображають реальної вартості майнового комплексу Академії. Аудитом встановлено випадки, коли експертна оцінка майна перевищувала вартість, зазначену в реєстрі та обліку, у десятки разів. Значна частина майна відображена

за нульовою залишковою вартістю. Слід зазначити, що вказане не відповідає нормам пунктів 3,4 розділу III Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12 жовтня 2010 року № 1202.

Згідно з Національним положенням (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби" у разі прийняття рішення суб'єктом державного сектору об'єкт основних засобів може переоцінюватися, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на річну дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів здійснюється одночасна переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

Ця норма не є імперативною, це не обов'язок, а право організації.

Проведення переоцінки потребує витрачання коштів на незалежну оцінку.

Стор. 80-83 щодо формального підходу Академії до проведення державної атестації наукових установ.

Твердження є не обґрунтованим з огляду на таке:

1. Відповідно до п.10-1 постанови Кабінету Міністрів України від 07.04.1998 № 469 «Про затвердження Положення про державну атестацію науково-дослідних (науково-технічних) установ» (далі – Положення № 469) НАН України своїм листом надіслала до МОН постанову Президії НАН України від 13.01.2016 р. № 7, якою було затверджено результати державної атестації наукових установ Академії із зазначенням кількості балів та категорії (рейтингу) по кожній науковій установі. Таким чином, у згаданому листі НАН України до органу, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах науки і освіти (МОН України) надано всю інформацію, яка зазначена у п.10-1 Положення № 469.

2. Відсутність відповіді про результати міжгалузевої експертизи від органу, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах науки і освіти (МОН України), розглядалася НАН України як погодження із затвердженими відповідною постановою Президії НАН України результатами державної атестації.

3. Відповідно до постанови Президії НАН України від 13.01.2016 р. № 7 витяги про результати державної атестації наукових установ були надані тим установам, які пройшли згадану атестацію. Оформлення та подальше подання пакету документів до МОН України покладається на керівництво наукових установ і не передбачає контролю такого подання з боку Президії НАН України.

Стор. 87, абз. 1-2. Приміром, НАН України у 2015 році розробила та затвердила цільову науково-технічну програму «Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави», яка виконується й донині.

Досліджуючи її концепцію установлено, що вона не містить конкретної мети, шляхів її реалізації, а її результати розмиті та лише очікувані.

Згідно з Концепцією мета Програми з підвищення обороноздатності і безпеки держави досягається в проектах програми, затверджених відповідно з конкурсною тематикою.

Тематика програми щорічно визначається ДК «Укроборонпром», Генеральним штабом ЗСУ, Міністерством оборони (Центральним науково-дослідним інститутом озброєння та військової техніки ЗСУ (далі - ЦНДІ ОВТ ЗСУ) та в/ч А0251).

Технічні завдання на виконання робіт в інтересах ОПК за договорами Програми згідно з Концепцією та Положенням про порядок конкурсного відбору та виконання проектів погоджується підприємствами ОПК.

За цей час завершеними є 66 робіт, ще 41 робота буде завершена у 2019 році.

Згідно зі Звітом, наданим в/ч А0251 (лист від 29.11.2019 № 203/4/265 дск) про роботу з впровадження у 2019 році завершених 66 робіт Програми: впровадженими вважаються 29 робіт, знаходяться в стадії впровадження 21 робота, потребують вирішення організаційних питань 16 робіт.

Стор. 87, абз. 4-7. Окрім того характеризуючи стан проблеми перед започаткуванням вказаної програми Академія завідомо знала, що певні розробки що стосуються вказаного напрямку вже є в установах в тому чи іншому вигляді.

***Довідково:** відповідно до розділу 1 Концепції слідує, що НАН України згідно з пунктом 3.7 Плану реалізації Концепції розвитку Національної академії наук України на 2014-2023 роки, затвердженого постановою Президії НАН України від 07.05.2014 №107, провела інвентаризацію розробок і технологій подвійного призначення та підготувала пропозиції щодо їх доопрацювання та використання в інтересах ОПК. В результаті було сформовано перелік розробок і технологій подвійного використання, які установи НАН України підготували до впровадження або вже частково впровадили на підприємствах та організаціях України.*

Враховуючи зазначене, провівши інвентаризацію наявних розробок у 2015 році, установи подали на конкурс, що проводила Академія у зв'язку із виконанням програм, 26 проектів і всі ж його пройшли та отримали на їх «доопрацювання» упродовж 2015-2016 років 43235,0 тис. гривень.

Тобто йдучи на конкурс, установи уже мали певні не впроваджені розробки, які доопрацювавши за додаткові кошти запропонували установам Збройних Сил України.

Проте, попереднього узгодження з Генеральним штабом Збройних Сил України щодо потреби у наукових розробках Академія не здійснювала.

Дійсно, Академія згідно з пунктом 3.7 Плану реалізації Концепції розвитку Національної академії наук України на 2014-2023 роки, затвердженого постановою Президії НАН України від 07.05.2014 №107, провела інвентаризацію розробок і технологій подвійного призначення. Ці розробки були систематизовані, за ступенем їх готовності, від таких, що потребують проведення нових досліджень в інтересах ОПК чи ЗСУ, до таких, що мали ступінь близьку до впровадження.

Узагальнені матеріали з грифом «цілком таємно» у жовтні 2014 року були направлені Прем'єр-Міністру України А.П. Яценюку та Президенту України П.О. Порошенку. Рішення щодо їх виконання або впровадження не надійшло.

Проекти, які виконувались установами НАН України за Програмою, не співпадали з тими розробками, що були направлені раніше зазначеним органам влади. Нові роботи були відібрані Координаційною радою Програми на підставі

проведеного конкурсу. Тематику конкурсу робіт у 2015 році визначала в/ч А0251, а оцінювання проектів проводилось Міністерством оборони України.

Технічні завдання на виконання цих робіт погоджували підприємства - потенційні споживачі і ЦНДІ ОВТ ЗСУ.

Попереднє узгодження з Генеральним штабом Збройних Сил України наукових розробок Академії Концепцією не передбачено.

Стор. 87, абз. 9. Наприклад, Інститут кібернетики імені В.М.Глушкова НАНУ (далі - Інститут кібернетики) розробив метод аналізу потокових шифрів витративши 465,0 тис.грн (у 2016 році -215,0 тис.грн) бюджетних коштів. Відповідного до листа Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 26.04.2016 № 05/01/02-1754, якій передано для впровадження вказаний метод слідує, що він може бути використаний в рамках науково-дослідної роботи, що виконується Держспецзв'язку.

Робота шифр ІК-2015/1 впроваджена. В ДССЗЗІ України під час проведення криптографічного аналізу нового високошвидкісного потокового шифру гамування "Циклон-2", а також при розробці національного стандарту алгоритму потокового шифрування ДСТУ ІБО/ІЕС 18033-4:2015 "Інформаційні технології. Методи захисту. Алгоритми шифрування. Частина 4. Потоків шифри" (ІБО/ІЕС 18033-4:2011, ЮТ), лист ДССЗЗІ України від 02.07.2018 № 04/02/03-467ДСК.

Крім того, відповідно до ДСТУ 3973-2000 "Система розроблення та поставлення продукції на виробництво" та ГОСТ В 15.107-79 "Система розробки и постановки на производство военной техники. Порядок выполнения научно-исследовательских работ по комплектующим изделиям межотраслевого применения. Основные положения" результати використані при розробленні технічного завдання та проведенні НДР шифр ІК-2019/2.

Стор. 88, абз. 1-2. Крім того, Інститут кібернетики розробив портативний програмно-апаратний комплекс для визначення глибини шокowego стану у польових умовах для військової медицини вартістю 870,0 тис.грн (2016 рік - 400,0 тис.грн) та на підтвердження використання вказаного комплексу надав документи, які свідчать про його випробування у військовій академії та ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України».

Проте створений комплекс наразі не передано у виробництво, оскільки він не сертифікований як медичний виріб та відповідно на нього відсутнє державне замовлення.

Відповідно до ДСТУ 2973-2000 та ГОСТ В 15.107-79 результати використані при розробленні технічного завдання та проведенні НДР "ІК-2019/1", у рамках якої підготовлено пакет реєстраційної документації для Держлікслужби України, технічна документація для проведення оцінки відповідності в ДП «Укртестметрстандарт» та для проведення доклінічних випробувань і санітарно-гігієнічної експертизи в Інституті громадського здоров'я ім. О.М. Марзеєва НАМНУ, програма і методика клінічних випробувань для їх проведення в ГВКГ.

Стор. 88, абз. 5. Вказане також свідчить про неефективне виконання завдань та функцій Центром досліджень інтелектуальної власності та

трансферу технологій НАН України, який відповідно до статутної діяльності має здійснювати заходи та надавати консультації з питань охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються під час наукових досліджень установами НАН України.

Зазначені зауваження щодо діяльності Центру є безпідставні та не враховують те, що отримання патентів на винаходи і корисні моделі установами НАН України здійснюється відповідно до законів України.

Так, відповідно до ст. 9 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»:

«2. Винахідник подає роботодавцю письмове повідомлення про створений ним службовий винахід (корисну модель) з описом, що розкриває суть винаходу (корисної моделі) достатньо ясно і повно.

3. Роботодавець повинен протягом чотирьох місяців від дати одержання від винахідника повідомлення подати до Установи заявку на одержання патенту чи передати право на його одержання іншій особі або прийняти рішення про збереження службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації. У цей же строк роботодавець повинен укласти з винахідником письмовий договір щодо розміру та умови виплати йому (його правонаступнику) винагороди відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі) і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана роботодавцем.

4. Якщо роботодавець не виконає зазначених у частині третій цієї статті вимог у встановлений строк, то право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) переходить до винахідника або його правонаступника. У цьому випадку за роботодавцем залишається переважне право на придбання ліцензії.»

Установи НАН України є юридичними особами та мають здійснювати діяльність з охорони винаходів відповідно до законів України та інших актів законодавства.

Отримання патентів установами НАН України не пов'язано з науковою діяльністю Центру досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України.

За запитом установи Центр може надавати консультації з питань інтелектуальної власності відповідно до п. 2.2.5 Статуту.

Зазначимо, що Центр брав участь у підготовці Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, яке було затверджене розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами), де у п. 5.4. Положення зазначені аналогічні до Закону положення.

Стор. 88, абз. 6. Аналогічно розроблені ще у 2016 році Інститутом фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова технології виготовлення інфрачервоного фотоприймального пристрою спеціального призначення вартістю 1665,0 тис. грн (2016 рік - 765,0 тис. грн) наразі ще не знайшли свого впровадження у оборонну промисловість (перебуває на стадії впровадження на КП СПБ «Арсенал»).

Твердження не відповідає дійсності. Робота шифр ІФН-2015/2 впроваджена. Результати роботи використовуються у Казенному підприємстві спеціального приладобудування (далі - КП СПБ) “Арсенал”: спираючись на розроблені фоточутливі елементи, ведеться розробка та виконується підготовка до серійного

виробництва фотоприймача ФД-0301 оптичних головок самонаведення (далі - ГСП) для модернізованих переносних зенітно-ракетних комплексів "Ігла-1" (лист КП СПБ "Арсенал" від 04.07.2018 №1083/70-12-2). Крім того, з метою подальшої реалізації результатів НДР в/ч А0251 виконано оперативне завдання на тему "Перспектива створення в Україні замкненого циклу розробки та виробництва інфрачервоних оптико-електронних пристроїв подвійного використання", наказ командира в/ч від 07.02.2019 №11, звіт, інв. 931.

Стор. 89, абз. 2-3. Радіоастрономічним інститутом в рамках програми виготовлена радіолокаційна станція Х-діапазону (РЛС-Х1) для виявлення і класифікації рухомих об'єктів вартістю 6474,0 тис. грн (2016- 2975,0 тис. грн).

З метою підтвердження основних тактико-технічних і експлуатаційних характеристик Радіоастрономічним інститутом спільно із фахівцями Міністерства оборони України було проведено випробування радіолокаційної станції Х-діапазону (РЛС-Х1) та виявлено ряд недоліків (24 позиції) після усунення яких вказана станція може бути рекомендована до експлуатації в Збройних Силах України. Водночас на сьогодні зазначена розробка не стала в нагоді ЗСУ, оскільки на усунення недоліків потрібні додаткові кошти, яких у розробника немає.

Роботи Інституту, пов'язані з впровадженням, планувалось виконати за рахунок коштів від експорту іншої продукції, але у зв'язку з відкликом ліцензії на здійснення експортних операцій Державною службою експортного контролю очікувані кошти не отримано.

Наразі Інститутом продовжуються роботи з поновлення ліцензії на здійснення експортних операцій та відновлення фінансових надходжень від експорту іншої продукції.

Стор. 89, абз. 4. Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України упродовж 2015-2016 року розробив нові біоматеріали для відновлення кісткової тканини та функції пошкодженого органу при обширних травмах опорно-рухового апарату, на які витратив 2850,0 тис. грн (у 2016 році - 1600,0 тис. грн) проте наразі ця розробка не знайшла свого використання для цілей ЗСУ, оскільки не пройшла сертифікацію для клінічного використання.

"ІПМ-2015/3" - відповідно до ДСТУ 3973-2000 та ГОСТ В 15.107-79 результати використані при розробленні технічного завдання та проведенні НДР "ІПМ-2019/1", у рамках якої триває сертифікація та підготовка до проведення клінічних випробувань.

Стор. 89, абз. 5. Через відсутність потреби не знайшли свого впровадження у сфері оборони держави результати НДР «Розробка нового покоління легкої броні на основі шаруватих композитів для захисту легкоброньованої техніки та методики моделювання її напружено-деформованого стан», на яку упродовж 2016-2017 років спрямовано 1990,0 тис.гривень.

"ІПМ-2016/4" - на виконання Протоколу узгоджувальної наради щодо можливого використання сучасних технологій підвищення рівня балістичного захисту авіаційної та легкоброньованої техніки ЗС України від 28.12.2018 вих. ДВТП, РОВТ МО України від 25.01.2019 №403/596 Інститут з результатами роботи

запрошений до військової частини А 2192 (сmt. Городок, Житомирська обл.), де проводяться порівняльні випробовування, наказ Управління забезпечення розвитку ОВТ ДВТП, РОВТ МО України від 11.11.2019 №20.

Стор. 89, абз. 9. Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна та співвиконавці Інститут фізіології ім. О.О.Богомольця та Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є Кавецького розробили комбінований перев'язувальний засіб для зупинки кровотеч та прискорення загоювання ран який вартував 1908,0 тис грн. (2016 рік - 598,0 тис.грн). Проте цей засіб не використовується оскільки виконавці використавши такі кошти та час не спромоглися забезпечити проведення клінічних випробувань, без яких використання цього засобу не можливе.

“ІБХ-2015/1” - відповідно до ДСТУ 3973-2000 та ГОСТ В 15.107-79 результати використані при розробленні технічного завдання та проведенні НДР “ІБХ-2019/1 ” з питань підготовки технічних файлів, сертифікації та проведення клінічних випробувань.

У рамках НДР “ІБХ-2019/1” підготовлено повний пакет документів для проведення клінічних випробувань. Отримано Рішення комісії з питань етики (Протокол №01/09-19 від 24 вересня 2019 р.) на матеріали клінічного дослідження за програмою співпраці ЗСУ та НАН України «Ефективність та безпечність застосування виробу медичного – композиту адсорбційного гемостатичного апікаційного «Карбогемостат» для зупинки судинних, паренхіматозних та капілярних кровотеч».

Підготовлено стерильно запаковану партію «Карбогемостату». Проведено бактеріологічний контроль виробів медичного призначення, показано відповідність виробу вимогам ДСНП «Дезінфекція, перед стерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я», затверджених наказом МОЗ України від 10.08.2014 р. № 552.

Підготовану партію стерильно запакованого «Карбогемостату» передано для проведення клінічних досліджень до Української військово-медичної академії відповідно до укладеного Договору про Проведення клінічних випробувань.

Стор. 90, абз. 1. Так само, Інститут проблем кріобіології і кріомедицини розробивши кріотехнологію і створення на її основі низькотемпературного банку довгострокового зберігання стратегічних запасів клітин донорської крові, використав кошти державного бюджету у сумі 1750,0 тис грн (2016 рік - 800,0 тис.грн) не забезпечив її впровадження. Варто зауважити, що про неможливість впровадження цієї технології було відомо, оскільки в Україні відсутні низькотемпературні кріобанки для зберігання клітин донорської крові.

“ІПКіК-2015/1” - відповідно до ДСТУ 3973-2000 та ГОСТ В 15.107-79 результати використані при розробленні технічного завдання та проведенні НДР “ІПКіК-2019/1”.

Робота дуже актуальна у зв'язку з подіями, які відбуваються сьогодні в країні.

Вона готова до впровадження. За наявності бюджетного фінансування такими банками можуть бути оснащені медичні заклади, принаймні обласного рівня, а також районні лікарні поблизу місць бойових дій.

Діючий низькотемпературний банк довгострокового зберігання стратегічних запасів клітин донорської крові працює в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини.

Стор. 90, абз. 2. Не знайшов свого застосування для потреб ЗСУ і універсальний одноразовий фільтр для знезараження та очищення води в польових умовах, який розробив Інститут сорбції та проблем ендоекології НАН України, використавши 925,0 тис. грн (2016 рік - 425,0 тис. грн). Хоча і був рекомендований представниками ЗСУ для виробництва за кошти приватної структури ТОВ «ЕКОСОФТ». Проте товариство відмовилось виготовити партію фільтрів обґрунтовуючи своє рішення, відсутністю відповідних дозволів та обладнання.

За висновком Центрального санітарно-епідеміологічного управління МО України очищена вода відповідає вимогам стандартів ДСанПін 2.2.4-171-10 (протоколи лабораторних випробувань від 03.11.2017 №№ 362-365). Національною академією Сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного розроблено та передано до Головного управління оперативного забезпечення (далі - ГУОЗ) ЗС України вимоги до універсальних фільтрів та методичку розрахунку потреби. На запит ГУОЗ ЗС України від 10.07.2018 № 343/1/5600 Центральним управлінням інженерного забезпечення ГУОЗ ЗС України визначена потреба військ (сил) ЗС України в одноразових фільтрах для знезараження води в польових умовах.

Робота з постачання одноразових фільтрів для потреб ЗСУ може бути розпочата за наявності фінансування з боку Міністерства оборони України, відповідних дозволів та обладнання.

Стор. 90-93. Щодо конкурсу науково-технічних проектів установ НАН України.

«Проте контроль з боку Академії за впровадженням результатів, укладання ліцензійних договорів із зацікавленими структурами взагалі не передбачено.

Як наслідок, упродовж 2016-2018 років за результатами виконання установами Академії 115 проєктів, на які витрачено 39109,0 тис. грн бюджетних коштів, укладено 9 ліцензійних угод, з яких лише за 4-ма отримано винагороди на суму 159,2 тис. грн. Впровадження решти отриманих результатів документально не підтверджені, проте відповідного ефекту від їх застосування установи не мали.

Наслідком зазначеного стало те, що в окремих випадках участь партнерів чи зацікавлених осіб формальна, оскільки не підтверджена будь якими документами, а отримані за результатами виконання проєктів розробки не знайшли свого впровадження...»

Відповідно до п.2. Положення про порядок конкурсного відбору науково-технічних проєктів установ НАН України, основною метою конкурсу є підтримка значних перспективних проєктів, що мають вагомий доробок у вирішенні актуальних фундаментальних проблем, орієнтовані на конкретний кінцевий результат та можуть бути впроваджені в суспільну практику з метою підвищення

конкурентоспроможності галузей вітчизняної економіки, імпортозаміщення, налагодження та розвитку експортно-орієнтованого виробництва. Тобто в Положенні не зазначено, що по закінченню виконання проекту відразу повинно відбутися впровадження розробки. Процес впровадження зазвичай займає тривалий період часу і завершується після завершення терміну виконання науково-технічного проекту.

«...Наприклад, при виконанні у 2016 році науково-технічних проектів внески партнерів за умовами договорів про співробітництво носять загальний характер...»

Саме тому в 2017 році постановою Президії НАН України від 13.12.2017 № 340 було затверджено нову редакцію Положення, де згідно з п. 22: При наявності організації-партнера наукові керівники відібраних робіт після укладання договору з НАН України укладають договір з організацією-партнером, оформлений з урахуванням рекомендацій, викладених у додатку 3 до цього Положення, та перед підписанням договору між установою НАН України та партнером погоджують його зміст у Центрі досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН (далі-Центр). Тобто були прописані рекомендації до форм договорів з партнером та до конкурсу залучено Центр, який перевіряє зміст усіх договорів з партнером, ще до його підписання.

«...в інституті (Інституті відновлюваної енергетики НАН України) відсутні будь-які документи (окрім договору), які б підтверджували (фінансову, матеріальну тощо) участь партнера у виконанні цього проекту».

Відповідно до довідки, наданої заступником директора ІВЕ НАН України*, вартість власних витрат організації-партнера – Громадської організації «Вільна Генерація» - по реалізації проекту забезпечення соціально вразливих верств населення доступним і енергоефективним житлом оцінена виконавцем у 17,03 млн. грн, фінансування проекту планується за рахунок державної зворотної фінансової допомоги. Фактичне виконання робіт мало розпочатися на протязі року після отримання від ІВЕ НАН України результатів дослідження щодо можливостей енергозабезпечення електричною та тепловою за рахунок ВДЕ та відповідних схемо-технічних рішень, за умови отримання державної фінансової допомоги. Наразі така допомога організацією-партнером ще не отримана(пояснюють змінами в органах влади), будівельні роботи не розпочато.

*Усі документи щодо остаточної участі організацій-партнерів знаходяться в установах НАН України, що є виконавцями проектів.

Стор. 92, абз. 2-3: Щодо виконання у 2017-2018 рр Інститутом електродинаміки НАН України 2-х проектів з обсягом інвестування в проекти з боку партнера меншим за обсяг фінансування проектів від НАН України.

Відповідно до довідки, наданої директором ІДЕ НАН України* (додається) для виконання в 2017 році Інститутом електродинаміки НАН України науково-технічного проекту «Автоматика попередження переобтяження електричних зв'язків енергосистем з урахуванням впливу низькочастотних коливань параметрів режиму» було залучено організацію-партнера Мале приватне підприємство

„АНІГЕР” з фінансовою формою участі в проєкті, яка склала 400,0 тис. грн. (договір №349-17 на виконання науково-дослідної роботи «Розроблення на базі ЕВРП «Регіна-Ч» програмних засобів ідентифікації низькочастотних мод режимних параметрів енергосистеми та автоматичного попередження переобтяження її електричних зв'язків з урахуванням впливу низькочастотних коливань параметрів режиму») та матеріальною участю (проведення дослідження на базі електровимірювального реєструючого приладу (ЕВРП) «Регіна-Ч» організації-партнера на протязі терміну виконання договору) - 100,0 тис.грн., тобто загальний фінансовий еквівалент участі організації-партнера склав 500,0 тис. грн.

Для виконання в 2018 році Інститутом електродинаміки НАН України науково-технічного проєкту «Програмно-технічний комплекс діагностування мереж сигналізації, централізації та блокування залізничного транспорту» було залучено організацію-партнера Мале приватне підприємство „АНІГЕР” з фінансовою та матеріальною формою участі в проєкті. При цьому обсяг фінансування від партнера складав 500,0 тис. грн. (договір №403-18 на виконання науково-дослідної роботи «Розробка програмних засобів генерації даних для діагностування мереж сигналізації, централізації та блокування залізниць»), фінансовий еквівалент матеріальної участі (проведення дослідження на обладнанні організації-партнера на протязі терміну виконання договору) - 200,0 тис.грн., тобто загальний фінансовий еквівалент участі організації-партнера склав 700,0 тис. грн.

Стор. 92, абз. 5: «В подальшому Інститут фізики уклав з ТОВ «РАДІТЕХ» ліцензійний договір..., за яким товариство зобов'язалася сплачувати Інституту роялті у розмірі 5% від продажу продукції... Проте упродовж досліджуваного періоду Інститут винагороду не отримував».

За інформацією, отриманою від Інституту фізики НАН України, проведені маркетингові дослідження показали, що цей вид продукції користується не суттєвим попитом через відсутність державного дозволу на застосування та не поінформованість більшості потенційних споживачів про існування та переваги такого інноваційного медичного засобу.

В наслідок цього ТОВ РАДІТЕХ припинив серійне виробництво продукції марки ГІДРОБИНТ за ліцензією Інституту фізики НАН України.

У 2019 році продаж медичних пов'язок «Гідробинт» (виробник ТОВ «РАДІТЕХ») не здійснювався. Оголошення на сайті OLX розміщено з метою вивчення попиту на продукцію, і пропонувала можливість виготовлення продукції на замовлення, але таких замовлень не було.

Стор. 93, абз. 3-5. Стосовно отримання патентів в межах виконання науково-технічних проєктів.

Відповідно до п. 23 Положення про порядок конкурсного відбору науково-технічних проєктів установ НАН України, затвердженого постановою Президії НАН України від 13.12.2017 № 340 «23. Майнові права на ОІВ, створені під час виконання роботи за науково-технічним проєктом, набуваються установою на підставі законів України та договору з творцем (творцями) об'єктів інтелектуальної власності і використовуються нею відповідно до розпорядження Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).»

Таким чином, патенти на винаходи і корисні моделі, що отримані за рахунок бюджетного фінансування науково-технічного проекту, мають належати установі НАН України.

В той же час питання охорони прав інтелектуальної власності у випадку часткового фінансування науково-технічного проекту визначаються п. 26 Положення. Відповідно до п. 26 «За умови часткового фінансування науково-технічного проекту організацією-партнером залежно від обсягів фінансування та у випадку його спрямованості на проведення конструкторсько-технологічних та дослідно-конструкторських робіт, що виконуються організацією-партнером, або установою, або спільно, договором з організацією-партнером має бути визначено:

- сторона(и), що набуває(ють) права на ОІВ, які створюються в рамках вказаних робіт;
- сторона(и), що забезпечує(ють) охорону прав на ОІВ, підтримку у силі охоронних документів;
- сторона, що сплачує винагороду творцям ОІВ;
- умови сплати установі роялті організацією-партнером.»

Таким чином, якщо при проведенні зазначених робіт у створенні винаходів брали участь працівники установи НАН України та організації-партнера, то патент на такі винаходи має відносно працівників установи НАН України належати установі НАН України та відносно працівників організації партнера – організація партнер може вирішити, на кого видавати такі охоронні документи. У випадку, якщо організація-партнер вирішить, що патенти мають набуватися не організацією, а працівниками такої організації – фізичними особами, то вказане рішення має бути оформлено наказом організації-партнера.

Стор. 94. Щодо дострокового закриття НДР.

На виконання постанови Президії НАН України № 11 від 20.01.2016 року про оптимізацію структури наукових установ НАН України в Інституті механіки ім. С.П.Тимошенка НАН України було ліквідовано відділи електропружності, механіки поліагрегатних систем. У зв'язку з цим достроково було закрито НДР «Коливання п'єзокерамічних перетворювачів енергії при гармонічних і нестационарних збуреннях з урахуванням електромеханічних втрат», яка виконувалась у відділі електропружності, та НДР «Динамічні процеси в системах керування і неоднорідних елементах космічних конструкцій», яка виконувалася у відділі механіки поліагрегатних систем. Співробітники вказаних відділів, які залишилися в Інституті, були переведені в інші відділи і продовжували дослідження над завершенням перших етапів тем. Результати цих досліджень знайшли використання у наукових темах відділів, в які були переведені співробітники. Тому закриття зазначених НДР не свідчить про неефективне використання коштів.

Бюро Відділення фізики і астрономії НАН України дійсно погодило рішення Вченої ради Головної астрономічної обсерваторії НАН України щодо дострокового закриття відомчої НДР «Хвильові процеси, викликані нестійкостями, в замагніченій турбулентній плазмі та їх вплив на генерацію і поширення високоенергійних заряджених часток» та рішення Вченої ради Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України щодо дострокового закриття

відомчої теми «Структура і властивості поверхні феромагнітних аморфних і нанокристалічних сплавів», проте це не вплинуло на ефективність використання бюджетних коштів, так як результати отримані за час виконання цих НДР були використані та відповідні дослідження продовжені в межах інших бюджетних НДР Академії. За обома НДР здано звіти та протоколи, теми закриті обґрунтовано без порушень законодавства України чи внутрішніх нормативно-правових актів НАН України.

Щодо НДР ГАО НАН України «Хвильові процеси, викликані нестійкостями, в замагніченій турбулентній плазмі та їх вплив на генерацію і поширення високоенергійних заряджених часток», то отримані за час виконання результати мають важливе значення для прогнозування космічної погоди, а саме спалахів в активних областях на Сонці. Результати опубліковано у 8 публікаціях, серед них 2 статті у закордонних наукових (1. Solar Phys. – 2015, Vol.290, No 11. P.3331-3341, 2. MNRAS – 2015, Vol.452. No 4, P.4236-4246), одна стаття в українському науковому журналі (Kinematics and Physics of Celestial Bodies 2016, Vol.32, No 3. P. 86-99) та 5 тез у матеріалах наукових конференцій. Роботу виконано до моменту закриття в межах календарного плану. Результати оприлюднено і вони використовуються світовою наукою. В Україні згадані результати використовує Астрономічна обсерваторія Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Головна астрономічна обсерваторія НАН України, Астрономічна обсерваторія Львівського національного університету імені Івана Франка. Наукові дослідження, які були заплановані по достроково закритій НДР на наступні роки, продовжені в рамках відомчих НДР відділу фізики Сонця ГАО НАН України та лабораторії космічних променів відділу позагалактичної астрономії та астроінформатики ГАО НАН України.

Щодо НДР Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України «Структура і властивості поверхні феромагнітних аморфних і нанокристалічних сплавів», то в результаті її виконання розроблено методику неруйнівного пошарового аналізу з високою роздільною здатністю приповерхневої області нанорозмірної товщини аморфних та нанокристалічних сплавів і одержані наукові результати, що мають науковий та практичний інтерес. Крім отримання практичного результату, за час виконання НДР було подано до друку статтю (яка опублікована в журналі «Металофізика і новітні технології»). Отримання методики говорить про високий рівень виконання роботи. Всі задачі виконані вчасно відповідно до технічного завдання та календарного плану. Розроблена методика використана при виконанні інших НДР та проектів для аналізу багатьох багатокомпонентних кристалічних і аморфних матеріалів. Разом з тим, наукові дослідження започатковані в достроково закритій НДР знайшли своє продовження в рамках виконання відомчої НДР відділу фізичних основ інженерії поверхні ІМФ ім. Г.В. Курдюмова НАН України.

Стор. 95, абз.2-3. Про систему внутрішнього аудиту та внутрішній контроль в НАН України.

Наведено дві взаємовиключні тези. З одного боку аудиторі вказують на відсутність внутрішнього контролю (абзац 2), а з іншого описують окремі недоліки функціонування системи внутрішнього контролю в НАН України (абзац 3) і тим

більш не доречним є бездоказове твердження про недотримання в НАН України основних принципів, на яких ґрунтується внутрішній контроль.

Стор. 95, абз. 4. Той факт, що рішення щодо діяльності Академії та відповідно контроль за ним здійснюється колегіально наводиться, як недолік. Разом з тим колегіальність прийняття рішень в НАН України обумовлена особливостями системи управління, які визначені у відповідних нормативних документах (закони України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», Статут НАН України тощо).

Стор. 96. Твердження про завищення фінансування та штучному створенню економії фонду заробітної плати по ДУ „Інститут економіки та прогнозування НАН України” за КПКВК 6541230 - є безпідставним.

При формуванні заробітної плати Інститут керується Постановою КМУ від 20.07.1996 року № 830 (Ст.17) та Розпорядженням Президії НАН України від 09.03.2011 року № 157 „Про внесення змін до Розпорядження Президії НАН України від 25.04.2005 року № 263”.

Крім того, при проведенні планових розрахунків до Кошторису за КПКВК 6541230, затверджених НАН України від 17.08.2018 року, запланована премія із запланованого фонду у сумі 1 630 345.96 грн.

Науково-дослідна робота, в якій керівником є член-кореспондент НАН України М.І. Скрипниченко, виконувалася згідно Запиту та рішення Бюро Президії НАН України від 21.08.2018 р. № 7.

Наказом по Інституту від 10 жовтня 2018 року № 114-к , М.І. Скрипниченко зарахована на 0.25 окладу головного наукового співробітника за КПКВК 6541230, згідно штатного розпису на 2018 рік.

Заробітна плата, згідно штатного розпису, М.І.Скрипниченко становить:

- оклад – 2 427.00 грн.,
- надбавка - 2 427 грн. 100% в т.ч.
за особливий характер роботи та інтенсивність праці - 50%
за високі досягнення в праці – 50 %.
- доплата за вчене звання – 801.00 грн.
- доплата за науковий ступінь – 607.00 грн.

Разом по штатному розпису – 6 262 .00 грн.

Термін виконання – 3 місяці, заробітна плата за даний період становить - 18 786.00 грн.

Крім того виплачена премія, за виконання НДР за 3 місяці у сумі – 70 434.00 грн., що не перевищує встановлених граничних виплат та відповідає п. 4.7. Додатку № 1 до Колективного договору Інституту схваленого зборами трудового колективу від 26.12.2013 року № 2, а саме: разовий (місячний) розмір премії не повинен перевищувати: чотирьох місячних посадових окладів (за повною ставкою) за виконання відомчої тематики за кожною із затверджених програм (70 434.00 грн. : 3 міс. : 4 окл. - 5 869.50 грн. при повному окладі 9 708.00 грн.).

Стор. 96. Щодо штучно утвореної економії фонду оплати праці Інституту відновлюваної енергетики НАН України

Згідно кошторису, плану асигнувань та помісячного плану використання бюджетних коштів на 2018 рік, затвердженого 17.08.2018 року, фактично роботи за темою було розпочато з липня 2018 року, але фінансування надійшло 26.09.2018 року, тому відповідно і нарахування заробітної плати за попередньо виконану роботу всім виконавцям (в тому числі зазначеним в довідці) проводилось в стислий термін – з жовтня до грудня 2018 року. Роботу було виконано в повному обсязі, згідно робочого плану.

Стор 97, абзац 2. Щодо безоплатної передачі приватній структурі 7 патентів Інституту транспортних систем і технологій НАН України.

Наведене твердження некоректне. Інститут транспортних систем і технологій НАН України не передавав самі патенти на безоплатній основі, а передав лише право використання патентів за невиключною ліцензією для їх впровадження.

Стор. 97. абз.4. Щодо непідтвердження впровадження результатів розробок ХФТІ. «Також ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут НАН України [116] наразі не забезпечив впровадження 29 завершених прикладних робіт вартістю 21275,7 тис. гривень».

Визначення правових, організаційних та фінансових засад функціонування і розвитку у сфері наукової і науково-технічної діяльності, створення умов для провадження наукової і науково-технічної діяльності, задоволення потреб суспільства і держави у технологічному розвитку шляхом взаємодії освіти, науки, бізнесу та влади регулюється Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (далі – Закон).

Основні терміни та їх визначення передбачені ст. ст. 1 Закону, зокрема:

Наукова діяльність - інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження (п. 12).

Наукова (науково-технічна) робота - наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, проведені з метою одержання наукового, науково-технічного (прикладного) результату. Основними видами наукової (науково-технічної) роботи є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання (п. 15).

Науковий результат - нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову, тощо (п. 22).

Науково-технічний (прикладний) результат - одержані під час проведення прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок нові або істотно вдосконалені матеріали, продукти, процеси, пристрої, технології, системи, нові або істотно вдосконалені послуги, введені в дію нові конструктивні чи технологічні рішення, завершені випробування, розробки, що впроваджені або можуть бути впроваджені в суспільну практику. Науково-технічний (прикладний) результат може бути у формі ескізного проекту, експериментального (дослідного) зразка або його діючої моделі, конструкторської або технологічної документації на науково-технічну продукцію, дослідного зразка, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів тощо (п. 27).

Прикладні наукові дослідження - теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання і використання нових знань для практичних цілей. Результатом прикладних наукових досліджень є нові знання, призначені для створення нових або вдосконалення існуючих матеріалів, продуктів, пристроїв, методів, систем, технологій, конкретні пропозиції щодо виконання актуальних науково-технічних та суспільних завдань (п. 30).

Враховуючи вищенаведене, очевидним є висновок, що законодавство не ставить в залежність виконання науково-дослідної роботи і впровадження її результатів, а також не передбачає часу, протягом якого досягнуті результати впроваджуються.

Тобто, Законом передбачено не тільки безпосереднє впровадження результатів науково-дослідних робіт, а й можливість такого запровадження в майбутньому.

Таким чином, фінансування 29 вищезгаданих завершених прикладних робіт обсягом 21 275,65 тис. гривень не можна включати до суми неефективно витрачених бюджетних коштів, такі висновки є необґрунтованими.

Стор. 98. Згідно із штатним розписом Президії НАН України та працівників апарату НАН України на 2019 року річний фонд заробітної плати за посадами першого заступника та заступників головного бухгалтера становить 752,2 тис. гривень.

Дана сума складається із фонду заробітної плати за посадами головного бухгалтера (189,9 тис.грн.), першого заступника (191,0 тис.грн.) та заступників головного бухгалтера (180,3 тис.грн. та 191,0 тис.грн.).

Таким чином наведена сума має бути зменшена на 189,9 тис.грн.

Стор. 104, абз. 2 – 6; стор. 105, абз. 1. Про виплату довічної плати «чотирьом академікам, членам-кореспондентам НАН України у той час, коли вони працювали в наукових установах, навчальних закладах на тимчасово окупованій території України (м.Донецьк).

Норму щодо виплати щомісячної довічної плати особам, які проживають у населених пунктах Донецької та Луганської областей, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, а також на тимчасово окупованій території України, лише після повернення такої території

під контроль органів державної влади, запроваджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2016 р. № 844, якою внесено відповідні зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 р. № 1229 і яка набрала чинності 26 листопада 2016 року.

А виплату щомісячної довічної плати академіку НАН України Ковальову О.М. та члену-кореспонденту НАН України Анциферову А.В. було призупинено ще до набрання чинності згаданою нормою (з 1 лютого 2016 р.), члену-кореспонденту НАН України Варюхіну В.М. – 29 листопада 2016 р., тобто через три дні після набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2016 р. № 844.

Виплату щомісячної довічної плати члену-кореспонденту НАН України Глухову О.З. призупинено з 1 жовтня 2017 р. після складної і тривалої перевірки місця його знаходження та встановлення факту недійсності поданої ним довідки про взяття на облік тимчасово переміщеної особи.

Стор. 105. Наводиться маніпулятивне твердження про незабезпечення Відділом внутрішнього аудиту НАН України виконання планів діяльності з внутрішнього аудиту (абзац 2,3), але не вказується, що середній рівень виконання планів перевищував 90%, а з урахуванням проведених позапланових контрольних заходів, навіть, перевиконувався.

Значна частина з решти даних, наведених у гіпотезі 8 аудиторського звіту, зокрема в частині діяльності з внутрішнього аудиту та організації внутрішнього контролю в НАН України, також, носять суб'єктивний характер. У зв'язку з чим подавалися детальні, обґрунтовані заперечення, які не були враховані без будь-яких пояснень.

Стор. 108. Доручити Національній академії наук України ліквідувати або передати у підпорядкування Міністерству освіти і науки України ДНУ «Київський академічний університет».

Пропозиція жодним чином не враховує процесу реорганізації ФТННЦ в КАУ, який було завершено 15 серпня 2018 р., та перехідного періоду реформування системи набору студентів в КАУ та створення нових кафедр і те, що повноцінне функціонування КАУ стало можливим тільки після додаткового розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. №555-р. Тому ця рекомендація не може бути застосована до КАУ, а до ФТННЦ є вже частково виконаною в результаті реорганізації ФТННЦ в КАУ та його підпорядкування НАН України та МОН. Щодо рекомендації Міністерству фінансів України “ліквідувати бюджетну програму 6541080”, вважаємо більш доцільним переглянути паспорт та об'єми фінансування цієї програми, з метою уможливити функціонування КАУ згідно затвердженого положення та чинного законодавства України

Стор. 108-109. Доручити Національній академії наук України ліквідувати або передати Міністерству освіти і науки України Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при НАН України, Науково-учбовий центр прикладної інформатики НАН України, Центр

гуманітарної освіти НАН України та Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України.

Аудитом не враховано, що всі зазначені установи на відміну від закладів вищої освіти, де основна увага приділяється роботі зі студентами, мають унікальний досвід у навчанні аспірантів установ НАН України. Цей багаторічний досвід роботи дозволяє стверджувати, що випускники вишів у своїй більшості мають суттєву потребу у заповненні прогалін та здобутті додаткових компетентностей, які успішно задовольняються розробленими у цих установах програмами, методиками та майстерністю й досвідом їх професорсько-викладацького складу. Ліквідація згаданих установ призведе до втрати цілісності в системі підготовки наукових кадрів НАН України. При цьому НАН України доведеться сплачувати додаткові кошти іншим установам МОН України за надані освітні послуги при підготовці аспірантів.

Стор. 109. Передати на приватизацію 11 організацій НАН України.

1. Державне підприємство Лікувально-оздоровчий пансіонат "Агарський мис" НАН України.

В межах договору довгострокової оренди (до 30.09.34) протягом перших 5 років будуть здійснені капітальні вкладення на суму 9,0 млн. грн. без зміни форми державної власності, без компенсації вартості вкладень від орендодавця й без врахування в розмірі орендної плати. Не підлягає приватизації як державний заклад охорони здоров'я відповідно до ст. 16 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Після анексії Криму в НАН України залишилося обмаль об'єктів соціально-культурного призначення. Це одна з небагатьох організацій, яка сприяє задоволенню соціальних потреб наукової спільноти Академії. Зважаючи на це, з приватизацією цього підприємства не погоджується Профспілка працівників Національної академії наук України, про що було поінформовано Мінекономіки (лист від 09.10.2019 № 01-01/34).

2. Державне підприємство "Санаторій-профілакторій "Славутич" Концерну "АЛКОН" НАН України.

Необхідний для оздоровлення співробітників та проведення наукових конференцій. Приміщення санаторію потребують значних капітальних вкладень для підтримки належного стану. Але після виконання ремонтних робіт санаторій здатний приймати на відпочинок співробітників НАН України та інших громадян.

На даний час на завершальній стадії ведуться перемовини щодо створення на базі ДП «Санаторій-профілакторій «Славутич» інтеграційного середовища Європейського нетворкінг-клубу «Славутич» молодих вчених НАН України.

3. Державне підприємство "Спеціальне конструкторсько-технологічне бюро Інституту проблем машинобудування імені А.М.Підгорного" НАН України перебуває у стані припинення (постанова Бюро Президії НАН України від 23.10.2019 № 246).

4. Запорізький науково-інженерний центр з плазмових технологій НТК «Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона» НАН України.

Запорізький науково-інженерний центр з плазмових технологій НТК «Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона» НАН України (далі ЗНІЦ ПТ ІЕЗ) є монополістом з розробки та виробництва графітованих композитних (гнотових)

електродів для дугових сталеплавильних печей. Це нове направлення, яке не має аналогів в світовій електromеталургії і в 2019 році визначено як одне із найбільш важливих досягнень НАН України. Дана робота виконується в рамках тематики наукових досліджень відділу №15 «Матеріали для зварювання і електromеталургії» ІЕЗ ім. Є.О.Патона. До складу цього відділу входить сектор «Композитні електроди для зварювання та електromеталургії», розташований на спільній із ЗНЦ ПТ території в м.Запоріжжі, яка належить ІЕЗ ім. Є. О. Патона.

ЗНЦ ПТ ІЕЗ є також монополістом в технології зварювання вуглецевих матеріалів з металами. Для цього створені та постійно удосконалюються хімічні склади оксидних катодів і електроконтактних сплавів, розробляються конструкції дуготронів.

У випадку приватизації ЗНЦ ПТ ІЕЗ буде практично унеможливлено проведення наукових досліджень, які проводяться Інститутом електрозварювання ім. Є.О.Патона щодо створення нових графітованих композитних електродів для сталеплавильних печей, а це приведе до втрати Україною пріоритету в даному напрямку.

При приватизації ЗНЦ ПТ ІЕЗ буде також втрачено унікальну технологію зварювання вуглецевих матеріалів з металами, що приведе до руйнування української промисловості в галузі виробництва графітованих електродів та ускладнить відродження виробництва алюмінію в Україні.

5. Державне підприємство "Експериментально-виробниче підприємство Інституту чорної металургії імені З.І.Некрасова НАН України"

Необхідне для підтримки обладнання Інституту чорної металургії ім. З.І.Некрасова НАН України (ІЧМ НАНУ) та впровадження його розробок. ІЧМ НАНУ зацікавлений в співпраці з державним підприємством "Експериментально-виробниче підприємство Інституту чорної металургії ім. З.І.Некрасова НАН України" (ЕВП ІЧМ) у сфері виготовлення деталей та вузлів для лабораторного обладнання, ремонту та відновлення лабораторних установок, які необхідні для виконання фундаментальних наукових досліджень та розробки нових технологій виробництва. В результаті спільної роботи фахівців ІЧМ НАНУ та ЕВП ІЧМ була розроблена нова вдосконалена модель валкового преса, який немає аналогів в Україні, для виробництва брикетів, в тому числі композитних, з ресурсоцінних дрібнофракційних матеріалів, що сприяє розвитку гірничо-видобувної та енергетичної галузей України. Зараз ЕВП ІЧМ є єдиним виробником в Україні сталеві стрічки для виготовлення поршневіх кілець для двигунів внутрішнього згоряння. ЕВП ІЧМ з ІЧМ НАНУ є єдиним науково-технічним комплексом. Близько 22% території ЕВП ІЧМ займають споруди, які перебувають на балансі ІЧМ НАНУ, підприємство і інститут мають спільні інженерні мережі та комунікації. Окрім того, на території ЕВП ІЧМ знаходиться унікальне випробувальне устаткування ІЧМ НАНУ. Приватизація ЕВП ІЧМ може завдати істотної шкоди виконанню інститутом НДР та впровадженню перспективних розробок, робота над якими ведеться і в даний час.

6. Державне підприємство "Міжгалузевий науково-технічний центр вітроенергетики Інституту відновлюваної енергетики НАН України" перебуває у стані припинення.

7. Державне підприємство "Спеціальне конструкторсько-технологічне бюро з дослідним виробництвом Інституту проблем кріобіології та кріомедицини НАН України".

СКТБ З ДВ ІПКК НАН України є державним госпрозрахунковим підприємством, створеним при Інституті проблем кріобіології і кріомедицини в 1974 році, і спеціалізується на розробці і виготовленні унікального кріобладнання як для дослідницьких цілей, так і для виробничого застосування. СКТБ З ДВ ІПКК НАН України є єдиним підприємством на території країн СНД, що виконує повний комплекс робіт по створенню обладнання для зберігання та переробки крові та її препаратів. Виготовлено зразки переносного портативного кріодеструктора і установки для локальної обробки холодом, у другій половині 2017 року завершено макетний зразок програмного заморожувача для лабораторних досліджень в кріобіології об'ємом робочої камери 1 л., що дозволить значно скоротити собівартість дослідних робіт з проблем кріобіології і кріомедицини. Великий обсяг робіт в 2015-2019 рр. спільно з Інститутом проблем кріобіології та кріомедицини НАН України проведено з виготовлення макетних зразків кріотехніки в рамках договірних робіт з розробки кріобанку донорської крові для оперативного реагування. Перспективні напрями розвитку кріотехніки для виробництва і науки – пріоритетне завдання для СКТБ З ДВ ІПКК НАН України на 2017-2020 рр., в тому числі в рамках розвитку державно-приватного інвестиційного партнерства. На сьогодні в рамках розвитку державно-приватного інвестиційного партнерства створено кріотерапевтичне обладнання для реабілітації учасників АТО та створено центр такої реабілітації на базі СКТБ З ДВ ІПКК НАН України.

8. Державне підприємство "Дослідне виробництво Інституту проблем машинобудування імені А.М.Підгорного НАН України" перебуває у стані припинення (постанова Бюро Президії НАН України від 23.10.2019 № 245).

9. Спеціальне конструкторсько-технологічне бюро з експериментальним виробництвом Інституту загальної та неорганічної хімії імені В.І.Вернадського НАН України.

СКТБ з ЕВ ІЗНХ ім. В. І. Вернадського НАН України (надалі СКТБ) здійснює технологічний супровід експериментальних робіт, доведення розробок Інституту до технологічного рівня та впровадження їх у виробництво. Останнім часом відпрацьовано технологію гідрофобізації базальтового волокна, здійснено «Розробку структурних схем виробництва Перхлорату Амонію та виконання аналізу їх характеристик» (замовник – КБ «Південне»), виготовлено дослідно-промислому партію заготовок діелектричних резонаторів для НВЧ антен апаратури спеціального призначення. Окрім сумісних робіт з базовим Інститутом, СКТБ активно співпрацює з іншими установами НАН України. Окрім цього СКТБ виконує низку робіт оборонного спрямування. Так СКТБ залучено до договірних робіт з КБ «Південне», За заводом ім. В.О. Малишева, Міністерством оборони України, що має певне значення для зміцнення обороноздатності Держави, а саме: - Розробка проекту виробництва компонентів твердого ракетного палива. КБ «Південне». Договір № 710-18 на 2019 – 2022рр. - Створення дослідно-експериментального виробництва порошків перхлорату амонію. КБ «Південне». Договір №307-19 на 2019-2022рр. - Відпрацювання технології та постачання позисторних матеріалів та нагрівачів на їх основі. Завод ім. В.О.Малишева. Договір

№ 384 від 04.02.2018. - Забезпечення Збройних Сил України виробами спеціального призначення шляхом виконання щорічних тендерних замовлень. Договір з Міністерством оборони України № 286/3/19/113 від 02.04.2019. Підприємство складає єдиний та невід'ємний господарський комплекс з базовим Інститутом загальної та неорганічної хімії імені В.І.Вернадського НАН України (розміщується на території Інституту, його земельній ділянці, його площах, підприємство та Інститут мають спільні інженерні мережі та комунікації), що робить неможливим від'єднання такого підприємства та його приватизацію.

10. Державне підприємство "Експериментальне виробництво Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України".

Підприємство є єдиним в Україні спеціалізованим виробником наукоємного розрядно-імпульсного технологічного обладнання, яке проектується Інститутом імпульсних процесів і технологій НАН України, має для цього специфічне оснащення. Його приватизація може завдати істотної шкоди виконанню Інститутом НДР та унеможливити впровадження результатів на підприємствах енергетичної галузі. Підприємство розташоване на території інституту і має з ним спільні інженерні комунікації, що робить неможливим від'єднання такого підприємства та його приватизацію.

11. Науково-технічний центр впровадження електрогідроімпульсних агрегатів - НТЦ "ВЕГА" Інституту імпульсних процесів і технологій Національної академії наук України перебуває в стані припинення (постанова Бюро Президії НАН України від 14.07.2016 № 164).

Таким чином із запропонованих до приватизації 11 підприємств НАН України два не підлягають приватизації як державні заклади охорони здоров'я (ч.2 ст. 4 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна»), чотири як такі, що перебувають у стані ліквідації (ч. 9 ст. 11 згаданого Закону), решта становлять єдиний майновий комплекс з базовими науковими установами (розміщуються на території наукової установи, її земельній ділянці, її площах, підприємство та установа мають спільні інженерні мережі та комунікації), що робить неможливим від'єднання таких підприємств та їх приватизацію.

Стор. 110. Ліквідувати ДП "Академсервіс-Львів" Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України

Державне підприємство "Академсервіс-Львів" Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України створено постановою Бюро Президії НАН України №89 від 22.03.2001 р. для утримання та обслуговування 163-квартирного відомчому будинку для малосімейних співробітників наукових установ Західного наукового центру НАН України і МОН України та забезпечення належних умов їх проживання у ньому.

"Академсервіс-Львів" є повністю госпрозрахунковим підприємством, забезпечує якісне виконання покладених на нього функцій з обслуговування відомчого будинку, залишкова вартість якого на даний час складає понад 2680 тис. грн.

У зв'язку з наведеним ліквідація Державного підприємства "Академсервіс-Львів" Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України є недоцільною.

Стор. 111 п. 9. Розробити порядок визначення потреби в будівництві жилих/нежилих приміщень. Передбачати в інвестиційних договорах відповідальність забудовників за невиконання умов договору, техніко-економічні показники об'єктів будівництва.

Перспективи забезпечення службовим житлом працівників НАН України визначені Концепцією розвитку НАН України на 2019-2023 рр. Порядок укладення інвестиційних договорів визначений постановою Бюро Президії НАН України від 27.10.2017 № 280 «Про будівництво (реконструкцію) житла та інших об'єктів нерухомості НАН України».